

HELSINGIN KAUPUNKI

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

Teknisen sektorin uudistamistarpeiden selvitys

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
virasto tai laitos@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 15-17
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/taske/>

Puhelin

+358 9 310 2505

Faksi

+358 9 310 36615

Sisällysluettelo

1 Työryhmän toimeksianto.....	1
2 Perusselvitysryhmän loppuraportin tietojen täydentäminen	2
2.1 Asuntotuotannon sujuvoittamisryhmän loppuraportin toimenpide-ehdotukset.....	2
2.2 Liikenne- ja katusuunnitteluprosessien yhteensovittaminen.....	3
2.3 Rakennuttamista koskevien tietojen tarkentaminen	4
3 Metropolihallinnon vaikutukset.....	4
4 Muiden muutosten vaikutukset	5
4.1 Toimitilahanke	5
4.2 Kilpailuneutraaliteettisäännösten edellyttämä yhtiöittäminen	5
4.3 Sosiaali- ja terveystalouden uudistus	6
5 Johtamisen jaoston työskentely	7
6 Uudistamisen mahdollisuudet	8
7 Aikataulut ja eteneminen.....	9
Liitteet	11

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
virasto tai laitos@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 15-17
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/taske/>

Puhelin

+358 9 310 2505

Faksi

+358 9 310 36615

1 Työryhmän toimeksianto

Kaupunginvaltuuston 24.4.2013 (§ 122) hyväksymässä strategiaohjelmassa 2013–2016 päätettiin teknisen puolen organisaation ja prosessien läpikäymisestä ja virasto- ja lautakuntarakenteen uudistusten valmistelusta. Kaupunginhallitus teki 20.5.2013 strategiaohjelman täytäntöönpanopäätöksen, jossa se kehotti talous- ja suunnittelukeskusta valmistelemaan ehdotuksen työryhmän perustamisesta selvittämään 31.12.2013 mennessä teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen sekä nykyiset virastorajat leikkaavat prosessit ja tarkastelemaan tilahallinnon, rakennuttamisen ja rakentamisen toimintojen kehittämistä toisistaan erillisiksi kokonaisuuksiksi tavoitteena selkeät työnjaot ja läpinäkyvä toimintamalli. Kaupunginvaltuuston 13.11.2013 hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2014 todetaan, että kaupunginhallitukselle esitetään kesäkuuhun 2014 mennessä aikataulu ja päätöksenteon eteneminen teknisen sektorin virastorakenteiden ja toimintamallien uudistamiseksi valtuustostrategian pohjalta.

Lokakuussa 2013 asetettu työryhmä kuvasi teknisen puolen organisaation ja toimintojen nykytilaa liitteenä olevassa Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvityksessä. Kuvauksen valmistuttua kaupunginjohtaja päätti asettaa johtajistokäsittelyssä 19.2.2014 työryhmän määrittämään perusselvityksen pohjalta teknisen puolen uudistamistarpeet ja laatimaan ehdotus aikatauluksi teknisen sektorin virastorakenteiden ja toimintamallien uudistamiselle valtuustostrategian pohjalta vuoden 2014 talousarviossa todetusti. Työryhmä nimettiin teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittäväksi työryhmäksi.

Työryhmään nimitettiin niiden rakennus- ja ympäristötoimen toimialan sekä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen toimialan virastojen edustajat, joiden tehtävissä ja työnjaoissa oli virasto- ja vastuurakenteen perusselvityksen perusteella eniten leikkauspintoja ja kehittämiskohteita. Samalla kaupunginjohtaja pyysi henkilöstöjärjestöjä nimeämään työryhmään edustajansa. Työryhmän kokoonpano oli seuraava:

kansliapäällikkö Tapio Korhonen kaupunginkansliasta, puheenjohtaja, strategiapäällikkö Marko Karvinen kaupunginkansliasta, kaupunginsihteerit Kristiina Matikainen kaupunginkansliasta, kaupunginsihteerit Tanja Sippola-Alho kaupunginkansliasta (11.5. asti), toimitusjohtaja Sisko Marjamaa asuntotuotantotoimistosta, virastopäällikkö Mikko Aho kaupunkisuunnitteluvirastosta, virastopäällikkö Jaakko Stauffer kiinteistövirastosta, kaupungininsinööri Raimo K. Saarinen rakennusvirastosta, toimitusjohtaja Timo Martiskainen rakentamispalvelusta (Starasta), toimitusjohtaja Matti Lahdenranta liikennelaitoksesta, virastopäällikkö Lauri Jääskeläinen rakennusvalvontavirastosta,

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

puheenjohtaja Raimo Järvinen Tekniikka ja Terveys KTN Helsingin ry:stä,
pääluottamusmies Taina Lehtinen JUKO ry:stä,
puheenjohtaja Jussi Ruokonen Jyty Helsinki ry:stä ja
puheenjohtaja Merja Ruotsalainen Helsingin yhteisjärjestö JHL ry:stä.

Työryhmän sihteereinä toimivat erityissuunnittelija Mauno Rönkkö kaupunginkansliasta, hallintopäällikkö Outi Karsimus kaupunkisuunnitteluvirastosta ja kehittämispäällikkö Silja Hyvärinen rakennusvirastosta.

Työryhmä kokoontui neljä kertaa, minkä lisäksi työryhmän sihteeristö piti kolme työkokousta.

Toimeksiannon mukaisesti työryhmän tuli ottaa uudistamistarpeiden selvittämisessä ja aikataulutuksessa huomioon erityisesti valtion valmisteilla oleva metropolihallinto, teknisen alan virastojen yhteisen tilahankkeen eteneminen sekä muut, käynnissä olevien teknisen puolen toimintoja koskevien selvitysten aiheuttamat toimenpiteet.

2 Perusselvitysryhmän loppuraportin tietojen täydentäminen

Työryhmä päätti täydentää perusselvityksen loppuraportin tietoja keskeisiksi arvioimiensa kehittämiskohteiden osalta. Täydennettäviksi tiedoiksi valikoituivat työryhmän käymien keskustelujen perusteella asuntotuotannon sujuvoittamisryhmän loppuraportin toimenpide-ehdotusten kytkennät teknisen sektorin virastorakenteiden ja toimintamallien uudistamiseen, liikennesuunnittelun sujuvoittamisen kuvaus sekä virastojen rakennuttamista koskevien tietojen tarkentaminen.

2.1 Asuntotuotannon sujuvoittamisryhmän loppuraportin toimenpide-ehdotukset

Kaupunginhallitus päätti 29.10.2012 (1186 §) asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman täytäntöönpanopäätöksessä kehoittaa kaupunginjohtajaa asettamaan johtajistokäsittelyssä työryhmän selvittämään asuntotuotannon prosessin sujuvoittamista.

Asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyöryhmän ehdotus asuntotuotannon edellytysten parantamisesta valmistui vuoden 2013 lopussa. Työryhmän tarkoituksena oli löytää prosessia nopeuttavia ja tehostavia sekä kustannuksia alentavia toimenpiteitä. Loppuraportissa esitetään 18 toimenpide-ehdotusta hallintokuntien välisen yhteistyön kehittämiseksi. Ehdotusten täytäntöönpanoa on sisällytetty osin mm. kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvontaviraston, kiinteistöviraston, rakennusviraston, asuntotuotantotoimiston ja kaupunginkanslian vuoden 2014 tulostavoitteisiin.

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

Toimenpide-ehdotuksissa ei ole otettu kantaa rakenteiden kehittämiseen, vaan pääpaino on menettelyjen keventämisessä ja yksinkertaistamisessa, sujuvuuden lisäämisessä, aikataulutusten parantamisessa, päällekkäisyyksien purkamisessa ja yhteistyön tiivistämisessä. Lisäksi ehdotuksissa on kiinnitetty huomiota tietojärjestelmien kehittämiseen. Prosessien kehittämistä on käsitelty laajemman toimijajoukon, ei pelkästään teknisen sektorin virastojen osalta. Työryhmän toimenpide-ehdotusten täytäntöönpano parantaa hallintokuntien yhteistyötä ja vähentää toimintamallien muuta uudistamistarvetta.

Teknisen sektorin toimintamallien uudistamisen kannalta keskeisin toimenpide-ehdotus on, että asemakaava, liikennesuunnitelma ja katusuunnitelma tulee tehdä osittain rinnakkaisina prosesseina ja esitellä samanaikaisesti asukkaille niiden hankkeiden osalta, jotka sujuvoittavat asunto-tuotantoprosessia. Liikennesuunnitelman ja katusuunnitelman rinnakkaissuunnittelulla voidaan sujuvoittaa kokonaisprosessia. Lisäksi toimintamallien uudistamista sivuavat puistosuunnittelun yhteistyön tiivistäminen ja prosessin päällekkäisyyksien purkamista sekä esirakentamisprosessin kaupunkitasoisen koordinoinnin tehostamista ja rakennuspaikkojen pohjasuunnittelun aikaistamista koskevat toimenpide-ehdotukset.

2.2 Liikenne- ja katusuunnitteluprosessien yhteensovittaminen

Liikennesuunnittelussa vuorovaikutus on harkinnanvaraista, kun taas katusuunnittelussa vuorovaikutus on lakisääteistä. Kaikkiin merkittäviin liikennesuunnitelmiin sisältyy nykyisin vuorovaikutus asukkaiden ja keskeisten muiden sidosryhmien kanssa. Käytännössä on kuitenkin käynyt niin, että asukkaat eivät ole ymmärtäneet antaa liikennesuunnittelullisia kysymyksiä koskevaa palautetta liikennesuunnittelun yhteydessä tehdyssä vuorovaikutuksessa, vaan he ovat antaneet näistä aiheista palautetta katusuunnitelman yhteydessä liikennesuunnitelman jo valmistuttua. Tämä on aiheuttanut viivästystä ja ylimääräisiä työvaiheita, kun katusuunnitelmavaiheessa liikennesuunnittelulliset kysymykset on avattu uudestaan ja mm. edellytetty liikennesuunnitelmassa esitettyjen ratkaisujen uudelleen käsittelyä kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Jatkossa liikenne- ja katusuunnitteluprosesseja on tarkoituksenmukaista kehittää siten, ettei edellä kuvattua ongelmaa pääse syntymään. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi aikaistamalla katusuunnitelmapirosessin käynnistämistä liikennesuunnitteluprosessin yhteyteen. Katusuunnitelman lakisääteinen vuorovaikutus ja liikennesuunnitelman harkinnanvarainen vuorovaikutus tulisi integroida toisiinsa siten, että ainakin kaikki liikennesuunnittelullisia kysymyksiä koskeva palaute on käytettävissä, kun liikennesuunnitelma käsitellään kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Tämä selkeyttäisi vuorovaikutusta niin asukkaiden kuin val-

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

mistelijoiden näkökulmasta ja samalla tehostaisi suunnittelua ja poistaisi hankkeiden aikatauluihin liittyviä riskejä.

Liikenne- ja katusuunnitteluprosessien ja niihin liittyvän vuorovaikutuksen yhteensovittamista on valmisteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston kesken. Prosessin nykytilakuvaus ja luonnos prosessista jatkossa ovat liitteenä.

2.3 Rakennuttamista koskevien tietojen tarkentaminen

Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitystyöryhmän loppuraportin yhtenä johtopäätöksenä todettiin, että rakennuttamisen osalta virasto- ja vastuurakenne on hajautunut ja edellyttää tarkempaa tarkastelua. Rakennuttamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä rakennushankkeeseen ryhtyviä. Rakennushankkeeseen ryhtyvät tahot, yksiköiden kokonaishenkilöstömäärä ja rakentamisen volyymi on esitetty liitteessä.

Rakennuttamiseen liittyvissä yksiköissä työskentelee kaupungin virastoissa, liikelaitoksissa ja yrityksissä noin 400 henkilöä; heistä puolet kiinteistöviraston tilakeskuksessa. Henkilöstömäärää ei ole tarkasteltu nimiketasolla. Rakentamismenot ovat vuosittain kaikkiaan noin 600 milj. euroa. Tästä asuntojen osuus on noin kolmannes ja toimitilojen osuus runsas kolmannes. Vajaa kolmannes käytetään yleisten alueiden (kadut ja puistot) sekä raideinfrastruktuurin rakentamiseen.

3 Metropolihallinnon vaikutukset

Valtiovarainministeriö asetti 4.10.2013 hallituksen rakennepoliittisen ohjelman linjausten mukaisesti työryhmän valmistelemaan metropolihallintoa koskevaa lainsäädäntöä. Työryhmän väliraportti, joka sisältää alustavat ehdotukset metropolihallinnon perustamiseksi, julkaistiin 1.4.2014.

Väliraportissa esitetään kaksi vaihtoehtoista toteutustapaa metropolihallinnon perustamiseksi. Vähimmäistehtävät-mallissa metropolihallinnon tehtävät olisivat pääosin strategisia ja vain osittain operatiivisia. Metropolihallintoon kuuluisi 16 kuntaa. Laajassa mallissa tehtävät olisivat sekä strategisia että operatiivisia ja tehtäväkokonaisuus olisi mahdollisimman kattava, monipuolinen ja toiminnallisesti eheä. Tällöin metropolihallintoon kuuluisi 10 kuntaa.

Kunnista metropolihallintoon siirrettäisiin työvoima-, elinkeino-, koulutus- ja maahanmuuttoasioihin liittyviä tehtäviä. Maankäytön, liikenteen ja asumisen (MAL-toimialan) osalta metropolihallintoon siirtyisi yleiskaavan laadinnan, asumisen, sosiaalisen asuntotuotannon, liikennejär-

jestelmän ja joukkoliikenteen asiantuntemusta. Vähimmäistehtävävaihtoehdossa metropolihallintoon liitettäisiin myös sosiaalisen asuntotuotannon rakennuttamispalvelut sekä HSL:n tehtävät ja laajemmassa vaihtoehdossa näiden lisäksi seudun katujen ja väylien hoito ja investoinnit, tuetun asuntotuotannon omistaminen ja HSY:n tehtävät.

Metropolihallinto ei väliraportin perusteella ratko kaikkia teknisen puolen ongelmakohtia eikä väliraportin perusteella vielä muodostu yksiselitteistä ja virtaviivaista kuvaa metropolihallinnon tehtävistä ja sen hallinnoitavaksi siirtyvästä infrastruktuurista. Mahdollinen metropolihallinto on kuitenkin keskeinen tekijä teknisen sektorin toiminnan järjestämisen kannalta.

Työryhmän väliraportista on pyydetty lausuntoa 4.7.2014 mennessä ja työryhmän tulee antaa loppuraportti hallituksen esityksen muodossa 15.9.2014 mennessä. Hallitus tekee vuoden 2015 alkuun mennessä rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti päätökset kuntaliitosten ja yhteisen hallinnon kokonaisuudesta. Uusi rakenne tulisi voimaan viimeistään vuoden 2017 alusta.

4 Muiden muutosten vaikutukset

4.1 Toimitilahanke

Teknisen puolen virastoille ollaan hankkimassa yhteinen toimitila. Kiinteistövirasto laatii yhteistyössä muiden teknisen alan virastojen kanssa kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti syyskuun 2014 loppuun mennessä esityksen asuntotuotantotoimiston, kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, rakennusvalvontaviraston ja rakennusviraston yhteisestä toimitilasta.

Virastojen toimipisteet sijaitsevat nykyisin yli kymmenessä kiinteistössä eri puolilla kaupunkia. Toiminnan jatkuessa nykyisissä tiloissa osa niistä tulisi peruskorjata. Yhteinen toimitalo tukee virastojen välisen yhteistyön sujuvuutta sekä asiakaspalveluiden saavutettavuutta. Yhteinen tila lisää virastojen kanssakäymistä ja edistää yhteistyötä.

4.2 Kilpailuneutraliteettisäännösten edellyttämä yhtiöittäminen

Kuntalain 1.9.2013 voimaan tulleen muutoksen johdosta kuntien on yhtiöitettävä kilpailutilanteessa markkinoilla hoitamansa tehtävä vuoden 2014 loppuun mennessä. Strategiaohjelman 2013–2016 täytäntöönpanopäätöksessään 20.5.2013, § 605 kaupunginhallitus päätti kehottaa valmistelemaan ehdotukset toiminta- ja hallintomallien järjestämisestä kilpailuneutraliteettisäännösten edellyttämällä tavalla.

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

Valmistelun pohjalta kaupunginhallitus on esittänyt kaupunginvaltuustolle Helsingin Energia –liikelaitoksen ja Helsingin Satama –liikelaitoksen yhtiöittämistä. Yhtiöittämisen yhteydessä osa liikelaitosten omaisuuseristä jää kaupungille ja näiden käsittely on otettava huomioon teknisen sektorin virastorakenteiden ja toimintamallien muotoilussa. Esityksen mukaan energiayhtiölle ei siirry ulkovalaistusverkko eivätkä piirikeskukset. Satamayhtiölle eivät siirtyisi venesatamien ja –laitureiden sekä mattopesulauttojen lisäksi nimetyt sillat, maa-alueet ja rakennukset. Kaupunginhallitus päättäisi esityksen mukaan myöhemmin, minkä hallintokunnan tai hallintokuntien hallintaan kaupungin omistukseen jäävät käyttöomaisuuserät osoitetaan 1.1.2015 lukien.

HKL:n operatiivisen toiminnan ja infran toimintamallin järjestämistä koskeva selvitys on tulossa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Asian valmistelua päätöksentekoon ovat hidastaneet metropolihallintoon liittyvien joukkoliikennettä koskevien ratkaisujen selkiytymättömyys ja varainsiirtoverotukseen liittyvät avoimet tulkintakysymykset. Palmian toiminta- ja hallintomallin järjestämiseen liittyvä selvitystyöryhmän raportti on kaupunginhallituksen konsernijaoston käsiteltävänä. Toiminta- ja hallintomallin järjestämisestä päätetään syksyllä 2014. HKL:n ja Palmian toiminnan järjestelyjä koskeviin esityksiin ei sisälly tehtävien siirtoa muille hallintokunnille.

4.3 Sosiaali- ja terveystalouden uudistus

Hallituspuolueet sopivat 23.3.2014 yhdessä oppositiopuolueiden kanssa sosiaali- ja terveystalouden uudistuksesta. Tarkoitus on järjestää kaikki sosiaali- ja terveystaloudet nykyisten erityisvastuualueiden pohjalta rakentuvien järjestäjien toimesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen toteuttamiseksi säädetään järjestämislaki, jota valmistelee parlamentaarinen ohjausryhmä. Lakiesityksen on tarkoitus lähteä lausuntokierrokselle kesäkuussa ja eduskunnan käsittelyyn esitys tulee syysistuntokaudella. Laki tulisi voimaan keuhällä 2015 ja uusien sosiaali- ja terveystalouksista vastaavien alueiden toiminta alkaisi 1.1.2017.

Uudistuksen yhtenä lähtökohtana on, että sote-palveluja järjestävät alueet tukeutuvat olemassa oleviin toimiviin rakenteisiin ja kunnat ovat jatkossakin mukana palvelujen tuottamisessa. Jatkotyössä on selvitettävänä mm. kiinteään omaisuuteen, sen omistamiseen ja hallintoon liittyvät kysymykset. Valmistelun edetessä selkiytyy myös uudistuksen vaikutus tilojen rakennuttamiseen ja palveluverkon muotoiluun. Uudistus vaikuttaa kaupungin teknisen sektorin järjestelyihin, mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutilojen omistamisessa ja ylläpidossa tapahtuu muutoksia.

5 Johtamisen jaoston työskentely

Teknisen sektorin uudistamisen valmistelussa ja aikataulutuksessa tulee ottaa huomioon strategiaohjelmaan 2013-2016 sisältyvä kaupungin johtamisjärjestelmän uudistaminen ja kaupunginhallituksen johtamisen jaoston työskentely.

Strategiaohjelman osion Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen kohdan Taitava johtaminen ja osaava henkilöstö toimenpiteenä todetaan, että kaupungin johtamisjärjestelmä uudistetaan. Uudistuksen tavoitteena on kunnallisvaalituloksen heijastuminen kaupungin johtoon, demokraattisen päätöksenteon ja sen vaikuttavuuden parantaminen ja kaupunginvaltuuston ja -hallituksen roolin vahvistaminen kaupungin johtamisessa. Uudistusta valmistelemaan nimetään kaupunginhallituksen jaosto, jossa edustettuina ovat kaikki kaupunginhallitusryhmät. Jaosto tekee esitykset johtamisjärjestelmän uudistamisesta niin, että ne voivat astua voimaan vuoden 2017 alussa.

Kaupunginvaltuuston 9.10.2013 § 357 muuttamassa kaupunginhallituksen johtosäännössä todetaan johtamisen jaoston tehtäväksi: Johtamisen jaoston tehtävänä on tehdä esityksiä kaupunginhallitukselle kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamisesta siten, että uudistukset voivat tulla voimaan vuoden 2017 alussa.

Johtamisen jaoston työskentely käynnistyi 29.11.2013 ja jaosto on 3.2.2014 hyväksynyt työsuunnitelman.

Jaoston työsuunnitelma hahmottuu kolmivaiheisena: tiedonhankinta, analyysi ja valmistelu. Vuoden 2014 aikana perehdytään johtamisjärjestelmiin, kerätään tietoa ja kuullaan kokemuksia eri malleista. Tämän jälkeen vuoden 2015 kevätkaudella seuraa analyysivaihe, jossa arvioidaan saatua tietoa ja kootaan johtopäätöksiä, jonka jälkeen määritellään johtamisjärjestelmän uudistamiskohteita sekä johtosääntöjen muutוסkohteita. Jaoston työsuunnitelmassa on syyskaudelle 2015 ajoitettu muutosehdotusten valmistelu.

Johtamisen jaoston työsuunnitelmassa mainitaan johtosääntöjen muutוסkohtien tunnistaminen linjausten pohjalta (kuntalain uudistukset huomioon ottaen) mm.:

- Kaupunginvaltuuston työjärjestys
- Kaupunginhallituksen johtosääntö
- Hallintosääntö
- Muut johtosäännöt

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

Johtamisen jaoston työssuunnitelma keskittyy organisatorisesti strategiaohjelmassa mainittuun kaupungin johtoon, kaupunginvaltuustoon ja kaupunginhallitukseen.

Teknisen sektorin uudistamisessa prosessien kehittämistä voidaan jatkaa riippumatta johtamisen jaoston valmistelusta.

Mahdollinen laajempi teknisen sektorin uudistaminen, jolla muutettaisiin vastuurakenteita lautakuntatasolla ja organisaatiota virastotasolla, tulee yhteen sovittaa johtamisen jaoston valmistelun kanssa. Aikataulullisesti mahdollisessa teknisen sektorin uudistamisen jatkotyöryhmässä syksyllä 2015 ja kevätkaudella 2016 tehtävää valmistelua voidaan siten hyödyntää myös johtamisen jaoston tarkasteluissa.

6 Uudistamisen mahdollisuudet

Työryhmä on tarkastellut virastorakenteiden ja toimintamallien uudistamiselle kolmea perusvaihtoehtoa, jotka ovat prosessien kehittäminen, toimintojen uudelleenorganisointi ja virastorakenteiden muuttaminen.

Prosessien sujuvoittaminen voi teknisen alan virastojen yhteisen tilahankkeen ja muiden käynnissä olevien uudistusten täsmennyttyä riittää toiminnan huomattavaan tehostumiseen. Uudistaminen on joustavaa, koska prosessien hiomisesta voidaan sopia suoraan osapuolten kesken. Tehtäväkentän muutoksien myötä uusia vastuunjaon selkeyttämistarpeita nousee esiin koko ajan, ja vastuunjakojen selkeyttämistä tehdäänkin jatkuvasti. Vastuunjaon selkeyttämistarpeita ilmenee myös kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Tarvittaessa, etenkin useampaa virastoa koskevan prosessiin sujuvoittamiseen voidaan asettaa erillinen työryhmä.

Meneillään olevan teknisen sektorin kokonaisarkkitehtuurityön keskiössä on tietojärjestelmät ja niiden sisältämät yhteiset tiedot. Tavoitteena on mm. saada aikaan tiedonjakeluratkaisuja, jotka tukisivat yhteisiä operatiivisia ja päätöksentekoprosesseja ja tätä kautta sujuvoittaisivat teknisen sektorin ydinprosesseja.

Joidenkin teknisen puolen toimintojen uudelleenorganisointi voi osoittautua tarpeelliseksi metropoli- ja sote-ratkaisujen vaikutusten selvittyä. Kuntien hoidettavaksi jäävät toiminnot voivat jäädä hajalleen pieniksi kokonaisuuksiksi eri virastoihin, jolloin on harkittava niiden keskittämistä. Etenkin rakennuttamisessa ja ylläpidossa on monia toimijoita, joiden koonti yhteen tehostaisi toiminnon suorittamista ja vähentäisi sen haavoittuvuutta.

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

Rakennuttamista teettäviä virastoja ovat tällä hetkellä asuntotuotanto-toimisto, kiinteistövirasto, rakennusvirasto, liikuntavirasto ja pelastuslaitos. HKL, Helen ja Heka toimivat myös rakennuttajina.

Yhtiöittäminen siirtää osan Helenin rakennuttamisesta kaupunginhallituksen osoittaman hallintokunnan tehtäväksi. Sote-ratkaisun myötä osa kiinteistöviraston rakennuttamisesta voi siirtyä sote-palvelun järjestäjälle. Metropolihallintoon siirtyisi suppeassa mallissa osa asuntotuotanto-toimiston ja laajassa mallissa tämän lisäksi osa rakennusviraston sekä HKL:n rakennuttamisesta. Muutokset vähentäisivät rakennuttamisen määrää, mutta rakennuttamista teettäviä virastoja olisivat edelleen ainakin kiinteistövirasto, rakennusvirasto, liikuntavirasto ja pelastuslaitos. Näissä vaihtoehtoissa puolestaan syntyisi uudentyyppisiä rajapinta-haasteita kaupungin ja muiden organisaatioiden välille. Sote-uudistus ja metropolihallintoratkaisu voivat päättyä myös sellaisiin vaihtoehtoihin, jotka eivät vaikuta kaupungin tekniseen sektoriin.

Virastorakenteiden muuttamiseen tai laajempiin rooteli- ja virastouudistuksiin tähtäävien valmistelujen käynnistämisessä on perusteltua odottaa valtion linjauksia sote- ja metropoliratkaisuissa. Rooteli- ja virastouudistus voisi selkeyttää ja vahvistaa teknisen sektorin kokonaisuuden johtamista. Toisaalta asiakasrajapinnan herkkyys voi heiketä.

Teknisen sektorin useampaa virastoa sekä suunnittelun ja valmistelun pitämistä erillään täytäntöönpanosta ja rakentamisesta on aiemmin pidetty perusteltuna mm. riskienhallinnallisista syistä.

7 Aikataulutusta ja eteneminen

Teknisen sektorin uudistamistarpeet ja uudistusten aikatauluttaminen täsmentyvät valtion toimenpiteiden tarkentuessa ja muun kehittämisen edetessä. Uudistuksissa on otettava huomioon tekniseen puoleen keskeisesti vaikuttavien virastojen lisäksi myös muiden rajapintatahojen näkemykset.

Prosessien sujuvoittaminen on pääosin jatkuvaa toimintaa ja asioiden sopimista osapuolien kesken. Erillisen työryhmän ohjaama prosessien sujuvoittaminen voidaan aikatauluttaa muutaman kuukauden kestäväksi hankkeeksi.

Aiemmin mainitun asuntotuotannon sujuvoittamisryhmän toimenpide-ehdotusten pohjalta on jo käynnistetty yhteisten prosessien kehittämistä. Hankkeistettavan kehittämiskohteen, esimerkiksi liikennesuunnittelun sujuvoittamisen tapauksessa voidaan edetä niin, että sujuvoittamisryhmä asetetaan johtajistopäätöksellä elokuun lopussa. Ryhmä täsmentää uudistamistarpeet ja määrittelee kerättävät lisämateriaalit syy-

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

kuun alussa. Syys-, lokakuun aikana käydään läpi virastokohtaiset näkemykset uudistamistarpeista, joiden pohjalta laaditaan toimenpide-ehdotukset työseminaarissa lokakuun lopussa ja marraskuun alussa. Sujuvoittamisryhmä hyväksyy ehdotukset ja loppuraportin joulukuussa.

Toimintojen uudelleenorganisoinnin tarkastelu voidaan käynnistää metropoli- ja sote-päätösten jälkeen 2015 tammikuussa. Ratkaisujen mukaan täsmentyvä valmistelutyöryhmä nimettäisiin helmikuun aikana. Ryhmä täsmentäisi muutoskohteet maaliskuu-, huhtikuussa ja muutosorganisaation nimeäminen ja valmistelu käynnistyisi toukokuussa. Toimintojen siirroista aiheutuvat määrärahamuutokset voitaisiin ottaa huomioon syksyllä vuoden 2016 talousarvion hyväksymisen yhteydessä ja toiminta käynnistyisi vuoden 2016 alussa.

Mahdolliset laajemmat teknisen sektorin lautakunta- ja virastorakenteen organisaatiouudistukset kytkeytyvät aikataulullisesti johtamisen jaoston työskentelyyn. Jaoston työsuunnitelmassa johtosääntöjen muutosehdotusten valmistelu ja käsittely on ajoitettu syksyyn 2015. Tällaisten uudistusten valmistelu edellyttää strategiaohjelmassa mainittuja toimenpiteitä tarkempia linjauksia.

Liitteet

Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitys
Liikennesuunnitelman eteneminen päätöksenteossa
Alustava luonnos liikenne- ja katusuunnittelun etenemisestä päätöksenteossa
Rakennushankkeeseen ryhtyvät tahot, henkilöstömäärä ja rakentamisen volyymi

Teknisen sektorin uudistamistarpeita selvittävä työryhmä

Helsingissä 26.5.2014

Tapio Korhonen, puheenjohtaja

Marko Karvinen

Kristiina Matikainen

Sisko Marjamaa

Mikko Aho

Jaakko Stauffer

Raimo K. Saarinen

Timo Martiskainen

Matti Lahdenranta

Lauri Jääskeläinen

Raimo Järvinen

Taina Lehtinen

Jussi Ruukonen

Merja Ruotsalainen

Mauno Rönkkö, sihteeri

Outi Karsimus, sihteeri

Silja Hyvärinen, sihteeri

HELSINGIN KAUPUNKI

Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitystyöryhmä

Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitys

Sisällysluettelo

1 Teknisen puolen selvitykset	1
1.1 Työryhmän toimeksianto.....	1
1.2 Muut käynnissä olevat selvitykset.....	2
2 Vastuurakenne.....	5
2.1 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	5
2.2 Rakennus- ja ympäristötoimi	6
2.3 Muut teknistä puolta sivuavat toimialat	8
3 Teknisen puolen prosessit	9
3.1 Teknisen puolen virastojen ydinprosessit	9
3.2 Teknisen puolen pääprosessit	10
4 Keskeiset virasto- ja rootelirajat leikkaavat prosessit.....	13
4.1 Infraprosessi.....	13
4.2 Taloprosessi.....	14
5 Prosesseissa havaittuja leikkauspintoja, haasteita ja kehittämiskohteita	16
6 Johtopäätökset.....	18
Liitteet	19

1 Teknisen puolen selvitykset

1.1 Työryhmän toimeksianto

Kaupunginjohtaja päätti vuosien 2013–2016 strategiaohjelmassa esitetyksi, ja kaupunginhallituksen 20.5.2013 (§ 605) tekemän strategiaohjelman toimeenpanopäätöksen mukaisesti, asettaa johtajistokäsittelyssä 9.10.2013 työryhmän käymään lävitse teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen ja nykyiset virastorajat leikkaavat prosessit. Työryhmä nimettiin Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitystyöryhmäksi.

Työryhmän tehtäväksi annettiin tuottaa jatkotyötä varten teknisen puolen organisaation ja toimintojen nykytilan kuvaus 31.12.2013 mennessä. Toimeksiannon mukaan työryhmä voi myös esittää arvioita yhteisten prosessien ongelmakohdista.

Työryhmään nimettiin rakennus- ja ympäristötoimen toimialan sekä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen toimialan keskeisimpien tekniseen puoleen virastojen edustajat. Työryhmän kokoonpano oli seuraava:

strategiapäällikkö Marko Karvinen talous- ja suunnittelukeskuksesta, puheenjohtaja,

hallintopäällikkö Outi Karsimus kaupunkisuunnitteluvirastosta,

suunnittelupäällikkö Pekka Tirkkonen kiinteistövirastosta,

kehittämispäällikkö Hannu Kurki kiinteistöviraston tilakeskuksesta,

hallintopäällikkö Mikko Salmela rakennusvalvontavirastosta,

kehittämispäällikkö Ifa Kytösaho asuntotuotantotoimistosta,

kehittämispäällikkö Silja Hyvärinen rakennusvirastosta,

kehittämispäällikkö Kari Gröndahl hankintakeskuksesta ja

yksikönjohtaja Ilpo Laitinen rakentamispalvelusta (Starasta)

Työryhmän sihteereinä toimivat erityissuunnittelija Mauno Rönkkö talous- ja suunnittelukeskuksesta, erityissuunnittelija Leila Koivulehto kaupunkisuunnitteluvirastosta ja kehityspäällikkö Reijo Järvinen rakennusvirastosta.

Työryhmä kokoontui seitsemän kertaa, jonka lisäksi työryhmän sihteeristö piti viisi työkokousta.

Työryhmän toimeksiantoon ei ole kuulunut teknisen puolen rakenteiden uudistusten valmistelu. Asettamispäätöksen perusteluissa todetaan, että nykytilakuvauksen valmistuttua suunnitelmana on asettaa uusi työryhmä valmistelemaan ehdotukset virasto- ja lautakuntarakenteen uu-

distuksista. Vuoden 2014 talousarviossa todetaan, että kaupunginhallitukselle esitetään kesäkuuhun 2014 mennessä aikataulu ja päätöksenteon eteneminen teknisen sektorin virastorakenteiden ja toimintamallien uudistamiseksi valtuustostrategian pohjalta.

1.2 Muut käynnissä olevat selvitykset

Työryhmän tehtäviä sivuavat strategiaohjelmaan sisältyvät Helsingin Energian, Helsingin Sataman, Palmian ja HKL:n toiminta- ja hallintomalleja sekä kilpailuilla markkinoilla olevia toimintoja koskevat selvitykset. Näistä aiheutuvat kehittämistoimet voivat muuttaa työryhmän tunnistamaa vastuurakennetta ja prosesseja. Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämisselvityksiä on valmisteltu yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa siten, että ne tulisivat johtokuntien käsiteltäväksi tammi-, helmikuussa ja kaupunginvaltuustoon maaliskuussa 2014. Kilpailuneutraaliteettilainsäädännön vaikutuksia Palmian toiminta- ja hallintomalliin on selvitetty talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla ja valmistelun etenemistä esiteltiin konsernijaostolle 18.11.2013. Tavoitteena on viedä asia päätöksentekoon siten, että kaupunginvaltuuston käsittely on huhtikuussa 2014. HKL:n operatiivisen toiminnan ja infran toimintamalli on ollut valmisteilla talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla yhteistyössä HKL:n kanssa. Kilpailuilla markkinoilla olevien toimintojen selvitykset on tarkoitus tehdä vuoden 2014 aikana niistä toiminnoista, joissa on merkittävämmiin ulkoista myyntiä. Staran osalta perusselvitys on meneillään.

Teknisen puolen perusselvitystyöryhmän työn lisäksi teknisen puolen toimintoja käsitellään mm. asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyöryhmässä, tilauksesta maksuun – hankkeessa sekä teknisen sektorin kokonaisarkkitehtuurin kehittämishankkeessa. Sisäinen tarkastus on selvittänyt vuoden 2013 aikana rakennushankkeiden hallintaa. Selvittävänä on myös teknisen alan virastojen yhteinen tilahanke.

Asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyöryhmä laatii vuoden 2013 loppuun mennessä ehdotusta asuntotuotannon edellytysten parantamisesta Helsingissä kohtuuhintaisen ja laadukkaan asuntotuotannon näkökulmasta. Tarkoituksena oli löytää prosessia nopeuttavia ja tehostavia sekä kustannuksia alentavia toimenpiteitä. Työryhmän puheenjohtajana on kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja ja jäsenenä asuntotuotantotoimiston, kiinteistöviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvontaviraston ja rakennusviraston päälliköt sekä talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämisosaston päällikkö.

Tilauksesta maksuun –hankkeessa tavoitteena on yhtenäistää kaupungin kaikkien virastojen ja liikelaitosten tilaus-, maksatus- ja hankintojen raportoinnin prosessit ja tietojärjestelmät. Aiemmin erityisesti taloudellisesti merkittävät rakentamisen ja kunnossapidon hankinnat ovat olleet kaupungin yhteisten ratkaisujen ulkopuolella. Kaupunginjohtajan ni-

Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitystyöryhmä

meämän työryhmän tehtävänä on laatia vuoden 2013 loppuun mennessä ehdotus prosessin yhteiseksi tavoitetilaksi.

Teknisen sektorin kokonaisarkkitehtuurin kehittämishankkeessa laaditaan tavoitetilanäkemystä kaupungin keskeisten suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvien tietojärjestelmien kehittämiseksi. Hankkeessa selvitetään tietojärjestelmien käyttöä sekä tietojen saatavuutta, yhteentoimivuutta ja laatua, joita kehittämällä pyritään nopeuttamaan infrarakentamisen suunnittelun sekä asunto- ja toimitilatutannon ohjauksen prosesseja. Työhön osallistuvat teknisen sektorin kaikki hallintokunnat, tietokeskus ja kaupunginkanslia.

Sisäinen tarkastus on selvittänyt vuoden 2013 aikana rakennushankkeiden prosessien hallintaa ja toimivuutta sekä tilaajan, rakennuttajan ja pääurakoitsijan välisen työn- ja vastuunjaon selkeyttä. Tilakeskus ja HKR-Rakennuttaja ovat valmistelleet selvityksen suositusten pohjalta yhteistoimintasopimuksen, jonka liitteenä on yhteinen prosessikuvaus toimintatavasta tilakeskuksen rakentamishankkeissa.

Teknisen alan virastojen yhteinen tilahanke tutkii Khn päätöksen mukaisesti 30.4.2014 mennessä asuntotuotantotoimiston, kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, rakennusvalvontaviraston ja rakennusviraston yhteiseksi toimitaloksi soveltuvia kiinteistöjä. Virastojen toimipisteet sijaitsevat nykyisin yli kymmenessä kiinteistössä eri puolilla kaupunkia. Yhteisellä toimitalolla tuetaan virastojen välisen yhteistyön sujuvuutta sekä asiakaspalveluiden saavutettavuutta.

Valtion kehittämistoimista laajimmin teknisen puolen toiminnan järjestämiseen voivat vaikuttaa metropoliselvityksen sekä erityisen kuntajakoselvityksen tuotokset. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain uudistuksen vaikutukset rajautunevat pääosin tilahallintoon ja tekeillä olevan vesihuoltolain uudistuksen vaikutukset kaupungin vastuisiin huilvesiverkosta. Rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanossa 29.11.2013 päätetty kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävien keskittäminen ylikunnallisiin yksikköihin ei alustavien tietojen mukaan vaikuttane toiminnan organisointiin Helsingissä.

Valtion rakennepoliittisessa ohjelmassa 29.8.2013 on todettu, että seudulle muodostetaan metropolihallinto vuoden 2017 alussa. Metropolihallinnon on metropoliselvityshenkilöiden raportissa esitetty hoitavan mm. maankäytön, asumisen ja liikenteen toteuttamisen eli keskeisiä teknisen puolen tehtäviä. Valtiovarainministeriön asettaman metropolihallinnon lainsäädäntöä valmisteleavan työryhmän määräaika on 15.9.2014. Työryhmän tulee antaa väliraportti 31.3.2014 mennessä ainakin metropolihallinnon hallintomallia, tehtäviä ja rahoitusta koskevista alustavista ehdotuksista.

Valtiovarainministeriö on 9.12.2013 määrännyt toimitettavaksi kuntarakennelain 15 §:n perusteella erityisen kuntajakoselvityksen Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan ja Vantaan kaupunkien sekä Kirkkonummen, Sipoon, Tuusulan ja Vihdin kuntien välillä. Selvitystyö alkaa 16.12.2013 ja päättyy viimeistään 31.10.2014 mennessä. Selvityksen

tulee tuottaa tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida edellytyksiä yhdistää selvityksen piirissä olevat kunnat tai osa kunnista yhdeksi tai useammaksi kunnaksi. Selvityksessä tulee arvioida lisäksi yhdistymisen suhdetta metropolihallinnon tarpeeseen erityisesti yhdyskuntarakenteen eheyttämisen, joukkoliikenteen ja sosiaalisen asuntotuotannon näkökulmasta. Valtion rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanopäätöksen 29.11.2013 mukaan mahdolliset kuntaliitokset tulevat todennäköisesti voimaan 2017 valtuustokauden alussa.

2 Vastuurakenne

Teknisen puolen virastot jäsenyivät kaupungin organisaatiossa pääosin kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sekä rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialalle. Teknisen puolen tehtäviä on myös yksittäisillä sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunginjohtajan toimialan virastoilla ja liikelaitoksilla. Päätöksentekoon osallistuvat samaisten toimialojen lautakunnat ja toimikunnat sekä liikelaitosten johdokunnat.

Teknisen puolen vastuurakenteen keskeisimmät virastot osastoineen, liikelaitokset ja lautakunnat on esitetty johtosäännössä kuvatulla tavalla liitteessä 1. Muut virastot ja liikelaitokset toimivat lähinnä rakennetun omaisuuden vuokraajina ja käyttäjinä. Lukuja 2.1 – 2.3 tulee lukea rinnan liitteen 1 kuvion kanssa.

2.1 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi

Toimialan yhden toimikunnan ja neljän lautakunnan alaisuudessa toimii neljä virastoa, joilla on kaikilla keskeinen rooli teknisen puolen tehtäväkentässä. Asuntotuotantotoimikunta ohjaa asuntotuotantotoimistoa, kaupunkisuunnittelulautakunta ohjaa kaupunkisuunnitteluvirastoa ja rakennuslautakunta ohjaa rakennusvalvontavirastoa. Kiinteistöviraston toimintaa ohjaavat kiinteistölautakunta ja asuntolautakunta.

Asuntotuotantotoimikunta ja asuntotuotantotoimisto (ATT) vastaavat kaupungin oman asuntotuotannon ja niiltä tilatun korjausrakentamisen johtamisesta, valvomisesta, kehittämisestä ja rakennuttamisesta. Lisäksi asuntotuotantotoimisto huolehtii sille varattujen tai sopimuksin tulleiden muiden uudisrakentamis- ja peruskorjauskohteiden rakennuttamisesta ja kaupungin omistamien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden tilaaman teknisen kunnossapidon asiantuntijatehtävistä. Asuntotuotantotoimistolle ei ole määritelty johtosäännössä tarkempaa yksikkörakennetta, vaan sen päättää asuntotuotantotoimikunta. Toimisto jakautuu kahteen osastotaseiseen yksikköön, jotka ovat hallinto- ja talousyksikkö sekä rakennuttamisyksikkö.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ja kaupunkisuunnitteluvirasto huolehtivat kaupungin rakenteellisesta ja kaupunkikuvallisesta kehittämisestä sekä kaavoituksesta ja liikenteen suunnittelusta ja ohjauksesta. Virastolla on neljä osastoa. Yleissuunnitteluosasto huolehtii yleiskaavoituksesta sekä kaavoitukseen liittyvistä suunnittelu- ja tutkimustehtävistä, asemakaavaosasto huolehtii asemakaavoituksesta sekä osaltaan ympäristön suunnitteluun ja rakentamisen ohjaukseen liittyvistä muista tehtävistä, liikennesuunnitteluosasto huolehtii liikennesuunnittelusta, lii-

kennetutkimuksesta ja osaltaan liikenteen ohjauksesta. Hallinto-osasto huolehtii viraston hallinnollisista palveluista.

Rakennuslautakunta toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunnan alaisuudessa toimiva rakennusvalvontavirasto huolehtii rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta. Osastoja on kolme ja niiden tehtävät määrää lautakunta. Kaupunkikuvaosasto vastaa lupahakemusten käsittelystä, neuvoo ja opastaa rakennushankkeisiin ryhtyviä sekä valvoo kaupunkikuvan kehittymistä. Rakennustekninen osasto hoitaa rakennustyön viranomaisvalvontaa, neuvoo rakennusteknisissä asioissa ja käsittelee osaltaan lupahakemuksia. Lisäksi osasto käsittelee erityissuunnitelmat ja valvoo suunnitelmien toteutumista työmaalla. Yleinen osasto huolehtii viraston hallinto- ja talousasioista sekä toimii erityisesti viraston lainopillisten asioiden asiantuntijana.

Kiinteistölautakunta ja asuntolautakunta alaisenaan kiinteistövirasto huolehtivat kaupungin kiinteistöhallinnosta, maapoliittisista toimenpiteistä ja kiinteistörekisterin pidosta sekä asumisen tukimuotoja koskevan lainsäädännön mukaisista tehtävistä ja kaupungin asunto-olojen kehittämistä. Virastossa on seitsemän osastoa. Asunto-osasto välittää vuokra-asuntoja sekä myöntää lainoja ja avustuksia asunnon hankintaan, rakentamiseen ja korjaamiseen sekä huolehtii valtion ja kaupungin varoin tuettujen asuntojen ja asumisen tukien käytön valvonnasta. Geotekninen osasto huolehtii maa- ja kallioperään liittyvistä tiedoista ja suunnitelmista sekä alan palvelujen tilaamisesta. Kaupunkimittausosasto huolehtii asemakaava-alueiden kiinteistönmuodostamiseen liittyvistä tehtävistä, kiinteistörekisterin pidosta, kaupungin paikkatieto- ja kartta-palveluista sekä toimialaansa liittyvistä mittaus-, kartoitus- ja tietopalveluista. Tonttiosasto huolehtii maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovuttamisesta sekä kaupungin maaomaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä. Kiinteistöjen kehittämissyksikkö kehittää kiinteän ja rakennetun omaisuuden omistamisen hallintaa sekä erikseen määritellyjä merkittäviä kiinteistöjen kehittämishankkeita. Tilakeskus huolehtii hallinnossaan olevien liike- ja toimitilojen omistajahallinnosta, kaupungin tilatarpeiden tyydyttämisestä, sekä tilojen ylläpidosta ja arvon säilymisestä. Hallinto-osasto huolehtii viraston keskitetyistä hallinnollisista palveluista.

2.2 Rakennus- ja ympäristötoimi

Toimialan neljä lautakuntaa ohjaavat kuuden viraston toimintaa. Yleisten töiden lautakunta ohjaa rakennusvirastoa, teknisen palvelun lautakunta ohjaa tukkutoria, hankintakeskusta sekä rakentamispalvelua, ympäristölautakunta ohjaa ympäristökeskusta ja pelastuslautakunta pelastuslaitosta. Kahdella liikelaitoksella, liikennelaitoksella ja Palmialla, on omat johtokuntansa.

Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto huolehtivat kaupungin rakennustoimesta, kaduista, toreista ja hallinnassaan olevista viher- ja

Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitystyöryhmä

muista yleisistä alueista sekä pysäköinninvalvonnasta. Rakennusvirastossa on viisi osastoa. Arkkitehtuuriosasto tuottaa toimitila- ja muuhun rakentamiseen sekä yleisten alueiden toteuttamiseen liittyviä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluja. Katu- ja puisto-osasto toimii kadun ja tien pitäjänä ja huolehtii katujen, torien ja lautakunnan hallinnassa olevien viher- ja muiden yleisten alueiden suunnittelun, rakentamisen ja ylläpidon järjestämisestä. Palveluosasto huolehtii katujen, torien ja lautakunnan hallinnassa olevien viher- ja muiden yleisten alueiden hallintaan sekä pysäköinninvalvontaan liittyvistä tehtävistä. HKR-Rakennuttaja tuottaa rakennuttamis- ja niihin liittyviä asiantuntijapalveluja ja hallinto-osasto huolehtii viraston keskitetyistä hallintopalveluista.

Teknisen palvelun lautakunta, tukkutori, hankintakeskus ja rakentamispalvelu (Stara) huolehtivat tukkukaupan toimintaedellytyksistä, hankintapalveluista, sekä rakennusalan asiantuntija- ja tuotantopalveluista. Tukkutorille ja hankintakeskukselle ei ole määritelty johtosäännössä tarkempaa yksikkörakennetta. Rakentamispalvelussa on seitsemän osastoa. Geopalvelu tuottaa maa- ja kallioperään liittyviä pohjatutkimus- ja mittauspalveluja sekä puhtaan ja pilaantuneen maan kunnostus- ja käsittelypalveluja. Kaupunkitekniikan rakentaminen tuottaa kunnallistekniikan ja yleisten alueiden rakentamispalveluja. Kaupunkitekniikan ylläpito tuottaa kunnallistekniikan ja yleisten alueiden ylläpitopalveluja. Logistiikka tuottaa materiaali-, kalusto- ja kuljetuspalveluja. Rakennustekniikka tuottaa kiinteistöjen rakentamis- ja kunnossapitopalveluja. Ympäristöhoito tuottaa vesi-alueiden puhtaanapidon, kasvintuotannon ja luonnonmukaisten viheralueiden palveluja. Hallinto huolehtii viraston keskitetyistä hallinto-palveluista.

Ympäristölautakunta ja ympäristökeskus huolehtivat kaupungin ympäristötoimesta, kuluttajaneuvonnasta ja eläinlääkintähuollosta. Osastoja on neljä. Ympäristövalvontayksikkö huolehtii ympäristönsuojeluun ja terveydensuojeluun, vesi- ja maastoliikenteeseen sekä kemikaalivalvontaan liittyvistä lupa-, ilmoitus- ja valvontatehtävistä. Ympäristöterveysyksikkö huolehtii terveydensuojelusta, elintarvikevalvonnasta, eläinlääkintähuollosta, eläinsuojeluvalvonnasta ja kuluttajaneuvonnasta ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta. Ympäristönsuojelu- ja tutkimusyksikkö huolehtii vesistö- ja muusta ympäristötutkimuksesta sekä ympäristön tilan seurannasta, ympäristövaikutusten arviointiin, luonnon-suojeluun, luonnonvarojen käyttöön, luonnon virkistyskäyttöön, maankäytön suunnitteluun, muuhun yhdyskuntasuunnitteluun sekä ympäristönsuojelun valistukseen ja -kasvatukseen liittyvistä tehtävistä ja ilman laadun turvaamiseksi tarvittavien suositusten ja varoitusten antamisesta sekä tiedottamisesta. Hallintoyksikkö huolehtii keskitetyistä hallinto-, asiakaspalvelu- ja muista palvelutehtävistä sekä välillisten pakkokeinojen täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

Pelastuslautakunta ja pelastuslaitos huolehtivat pelastustoimesta. Pelastustoimen osaston tehtävänä on huolehtia pelastustoimintaan, onnettomuuksien ehkäisyyn ja varautumiseen kuuluvista tehtävistä ja virastolle määrättyjen ensihoitotehtävien suorittamisesta, huolehtia tehty-

jen sopimusten mukaisesta yhteistyöstä sopimuspalokuntien kanssa sekä huolehtia öljyvahinkojen torjunnasta. Teknisen osaston tehtävänä on huolehtia investointien suunnittelusta ja seurannasta sekä huolehtia tietohallinnon, materiaalihallinnon, kalusto- ja kiinteistöhuollon ja muista teknisistä tukipalveluista. Hallinto- ja kehittämisosaston tehtävänä on huolehtia pelastustoimen riskianalyysin laatimisesta ja ylläpidosta, huolehtia väestönsuojelun suunnittelusta ja kaupungin eri virastojen ja laitosten väestönsuojeluun kuuluvan toiminnan yhteen sovittamisesta, huolehtia pelastustoiminnan, onnettomuuksien ehkäisyn ja varautumisen sekä ensihoitopalvelun tuotannon kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtävistä, huolehtia nuohouksen valvonnasta sekä huolehtia viraston talouden suunnittelusta ja seurannasta sekä taloushallinto-, henkilöstö-, viestintä- ja yleishallinnon palvelujen järjestämisestä.

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta ja sen alainen liikelaitos huolehtivat metroliiikenteen ja raitioliiikenteen tuottamisesta sekä järjestävät joukkoliikenteenä järjestetyn vesiliiikenteen ja siihen liittyvän huoltoliikenteen, huolehtivat joukkoliikenteen tarvitseman infrastruktuurin toteutuksen suunnittelusta sekä järjestävät sen rakentamisen, kunnossapidon ja muun hallinnoinnin sekä huolehtivat joukkoliikenteen liityntäpysäköintipaikkojen järjestämisestä. Yksikkörakennetta ei ole määritelty johtosäännössä.

Palmia tuottaa johtokunnan alaisena ruokahuolto-, kiinteistönhoito-, turva- sekä hyvinvointi- ja hoivapalveluja. Liikelaitoksen johtosäännössä ei ole määritelty tarkempaa yksikkörakennetta.

2.3 Muut teknistä puolta sivuavat toimialat

Kaupunginjohtajan toimialalla teknisen puolen tehtäviä on kaupunginkanslialla (1.1.2014 alkaen) sekä Helsingin Energia –liikelaitoksella ja Helsingin Satama –liikelaitoksella. Kaupunginkanslian tehtäviin kuuluvat mm. kaupungin strateginen suunnittelu ja koordinointi, kaupungin talousarvion laadinta, investointitalouden ohjaus, asuntopoliittinen suunnittelu ja koordinointi sekä aluerakentamisprojektien ja täydennysrakentamisen asunto- ja toimitilarakentamisen koordinointi. Tehtävistä vastaa talous- ja suunnitteluosasto. Helsingin Energia –liikelaitos vastaa energiahuollon ja Helsingin Satama –liikelaitos satamien rakennetun omaisuuden rakennuttamisesta, omistamisesta ja ylläpidosta.

Vesihuollon rakennetun omaisuuden rakennuttamisesta, omistamisesta ja ylläpidosta vastaa HSY.

Liikuntalautakunta ja sen alainen liikuntavirasto, jotka huolehtivat liikuntatilojen ja -alueiden rakennuttamisesta ja ylläpidosta, kuuluvat sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan. Tehtävät koskevat erityisesti liikuntalaitososastoa, ulkoliikuntaosastoa ja merellistä osastoa. Osastojen tehtäviä ei ole täsmennetty johtosäännössä.

3 Teknisen puolen prosessit

Prosessien esittämiselle ei ole olemassa kaupunkitasolla yhteistä, sovitua kuvaustapaa. Kooste kunkin viraston nimeämisestä ja käytössä olevista virastotasoisista ydinprosesseista on esitetty liitteessä 2.

3.1 Teknisen puolen virastojen ydinprosessit

Työryhmä on tehnyt virastojen ydinprosessien kuvausten pohjalta määrittelyn teknisen puolen ydinprosesseista.

Virastojen ydinprosessit ovat

- Asuntotuotantotoimisto:
 - asuntojen rakennuttaminen
 - asuntomyynti
- Kaupunkisuunnitteluvirasto:
 - yleiskaavoitus
 - asemakaavoitus
 - liikennesuunnittelu
- Rakennusvalvontavirasto:
 - rakennuslupaprosessi
 - rakennustyönaikainen valvonta
- Kiinteistövirasto:
 - maa- ja tonttiprosessit
 - asuntoprosessi (asuntojen välitys)
 - toimitilaprosessi (kaupungin omistamat ja ulkoa vuokratut toimitilat)
- Rakennusvirasto:
 - kaupunkiympäristön palvelujen järjestäminen (katu- ja viheralueet)
 - kaupungin toimitila- ja infrahankkeiden asiantuntijapalvelut (suunnittelu- ja rakennuttamispalvelut)
- Rakentamispalvelu, Stara:
 - pohjatutkimus- ja mittauspalveluiden tuottaminen
 - puhtaan ja pilaantuneen maan kunnostus- ja käsittelypalveluiden tuottaminen
 - kunnallistekniikan, yleisten alueiden ja kiinteistöjen rakentaminen
 - kunnallistekniikan, yleisten alueiden ja kiinteistöjen ylläpito
 - logististen palvelujen tuottaminen
 - ympäristöhoitopalveluiden tuottaminen
- Hankintakeskus:
 - kilpailutusprosessi

Virastojen ydinprosesseihin liittyviä vuoden 2012 suoritteita on kuvattu liitteessä 3.

3.2 Teknisen puolen pääprosessit

Kaupunkitasoisia virastorajat ylittäviä pääprosesseja ei ole aiemmin kuvattu yhteisesti. Työryhmä on muotoillut virastojen ydinprosessien pohjalta yhteenvedon teknisen puolen pääprosesseista. Lukujen 3.2.1 – 3.2.4 kuvaukset on tiivistetty liitteen 4 kuvioon.

3.2.1 Maankäytön suunnitteluprosessit

Teknisen puolen pääprosessit nojautuvat kaupungin strategiaan, talousarvioon, investointiohjelmaan sekä asumisen ja maankäytön -ohjelmaan (AM-ohjelma), joiden valmistelusta huolehtii kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto. Yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jolla luodaan kaupunkikehityksen edellytykset ja ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Yleiskaavan valmistelusta vastaa kaupunkisuunnitteluvirasto. Myös Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma eli HLJ on pohjana strategiselle suunnittelulle.

Sekä yleiskaavojen että asemakaavojen toteuttamiskelpoisuuden varmistaminen edellyttää erityisasiantuntemusta ja teknistaloudellista suunnittelua. Tähän liittyvää suunnittelua tehdään ja koordinoidaan yleissuunnitteluosaston teknistaloudellisessa toimistossa.

Kiinteistövirasto hoitaa maanhankinnan ja kaupunkisuunnitteluvirasto huolehtii yksityiskohtaisesta maankäytön suunnittelusta. Kaupunkisuunnitteluvirasto laatii yleiskaavaa toteuttavat asemakaavat, joilla luodaan edellytykset rakentamiselle. Asemakaavojen yhteydessä tehdään kaavoihin liittyvät liikennesuunnitelmat. Liikennesuunnitelmia tehdään myös itsenäisinä suunnitelmina.

Kaavan valmisteluvaiheen yhteistyö on varmistettu yhdessä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistöviraston kesken omilla prosesseilla. Prosessia koordinoidaan myös kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston aluerakentamis- ja täydennysrakentamisprojektien avulla.

Kiinteistövirasto muodostaa kaavoitetuista alueista tontit ja huolehtii tonttien luovutukset. Tontteja luovutetaan sekä yksityiseen asuntorakentamiseen että kaupungin omaan asuntotuotantoon, kaupungin hallintokuntien palvelurakennustarpeisiin ja toimitilatarpeisiin sekä elinkeinopoliittisin perustein yksityiseen rakentamiseen. Tarvittaessa kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto tai rakennusvirasto käynnistää esirakentamisen ja pilaantuneiden maiden käsittelyn selvityksen.

Rakennusvalvontavirasto arvioi ja hyväksyy luvanvaraisten hankkeiden suunnittelijat ja työnjohtajat, valmisteleo ja myöntää rakennus- ja toimenpideluvat ja valvoo lupaehtojen noudattamista sekä rakentamisen aikana että jatkuvana valvontana. Lupavalmistelua tuetaan hakijoille ja

hankkeisiin kohdistuvalla neuvonnalla sekä rakentamistapaohjeilla. Virasto antaa myös neuvoja rakennusteknisissä asioissa.

3.2.2 Rakentaminen

Rakentaminen sisältää sekä uudisrakentamisen että korjausrakentamisen. Nämä edellyttävät rakennusvalvontaviranomaisen luvan, joiden käsittelystä vastaa rakennusvalvontavirasto. Eri toimijoiden hoitamia vaihteita ovat tilaaminen/rakennuttaminen, rakennuttamistehtävien hoitaminen ja rakentaminen.

Kaupungin omaisuuden rakennushankkeiden tilaamisesta vastaavat useat eri hallintokunnat. Asunnoilla, toimitiloilla, yleisillä alueilla (kadut, puistot, torit, aukiot, luonnontilat), liikuntatiloilla ja -alueilla, pelastusasemilla ja väestösuojilla, vesihuollolla, energiahuollolla, raitioinfralla ja metroinfralla on kullakin oma tilaaja (rakennushankkeeseen ryhtyvä).

Rakennushankkeeseen ryhtyvät tilaavat rakentamista suoraan urakoitsijoilta tai käyttävät rakennuttamistehtävien hoitamiseen HKR-Rakennuttajaa, ATT:a tai yksityisiä rakennuttajakonsultteja. Rakentamisen hoitavat yksityiset urakoitsijat tai Stara.

3.2.3 Ylläpito

Rakentamishankkeen valmistuttua kohde luovutetaan pääsääntöisesti rakennushankkeeseen ryhtyvän ylläpitoon.

Asuntojen ylläpidosta vastaavat Heka ja muut kaupungin omistamat kiinteistöyhtiöt, jotka ovat asuntojen omistajia.

Toimitilojen kunnosta ja käytettävyydestä huolehtii tilakeskus toimitilojen vuokrasopimuksissa tarkemmin määritetyllä tavalla.

Katujen ja puistojen ylläpidosta vastaa rakennusvirasto, joka tilaa ylläpitotyöt Staralta tai yksityisiltä urakoitsijoilta. Katujen ja viheralueiden ylläpito sisältää vuosittain toistuvat hoitotyöt (mm. talvihoito, puhtaanapito ja kasvillisuuden hoito,) sekä kunnossapidon (mm. rakenteiden, kalusteiden ja laitteiden korjaukset). Ylläpidon keskeisimpänä tavoitteena on alueiden pitäminen toimivina, turvallisina ja rakenteiltaan kunnossa. Ylläpidolla on keskeinen rooli rakennetun omaisuuden hallinnassa eli rakennetun omaisuuden kunnan ja käyttöarvon säilymisessä kadun tai puiston koko elinkaaren ajan. Ylläpitovaihe jatkuu kunnes kohde on korjausrakentamisen tarpeessa.

Liikuntatilojen ja -alueiden ylläpidosta huolehtii liikuntavirasto (lukuun ottamatta luonnonhoitoa), pelastusasemien ja väestösuojien ylläpidosta pelastuslaitos, vesihuollon ylläpidosta HSY, energiahuollon ylläpidosta Helen sekä raitio- ja metroinfran ylläpidosta HKL.

3.2.4 Omistaminen ja käyttö

Kiinteistövirasto vastaa maanhankinnasta ja toimii kaupungin maan omistajana. Kiinteistövirasto omistaa myös pääosan kaupungin rakennetusta varallisuudesta: toimitilat, yleiset alueet, liikuntatilat ja -alueet sekä raitioinfran alueet. Asunnot omistavat Heka ja kaupungin omistamat muut kiinteistöyhtiöt, pelastusasemat ja väestösuojat omistaa pelastuslaitos, vesihuollon infran omistaa HSY, energiahuollon infran omistaa Helen ja raitioinfran kiskot omistaa HKL.

Kaupungin asuntojen vuokrauksen hoitaa kiinteistöviraston asunto-osasto. Välitettäviä vuokra-asuntoja on noin 43 000.

Kiinteistövirasto vuokraa ja myy kaupungin omistamia maa-alueita ja rakennuksia yksityisille toimijoille ja vuokraa niitä kaupungin hallintokuntien käyttöön. Tiloja ja alueita vuokraavat virastot huolehtivat oman toimialansa palveluverkon suunnittelusta. Nykyisen työnjaon mukaan myös kiinteistövirasto vuokraa yleisiä alueita eräisiin pitkäaikaisiin tarkoituksiin.

Rakennusvirasto vastaa kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta ja maksullisen pysäköinnin järjestämisestä sekä valvoo, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitettut ulkotilat täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset (MRL 167.2). Rakennusvirasto valvoo myös kadun kunnossapitovelvoitteiden noudattamista ja yleisten alueiden luvatonta maankäyttöä. Lisäksi rakennusvirasto antaa tonttikorkeusilmoituksia.

Yleiset alueet eli kadut ja viheralueet on vuokrattu rakennusvirastolle, joka toimii näiden alueiden isäntänä. Rakennusvirasto ohjaa alueiden käyttöä myöntämällä erilaisia lupia ja vuokraamalla yleisiä alueita eri tarkoituksiin ja valvomalla lupien ja sopimusten noudattamista. Lupia myönnetään esimerkiksi rakenteiden sijoittamiseen, kaivutöiden suorittamiseen ja alueen käyttämiseen rakennustyötä varten sekä ulkoilmatapahtumien järjestämiseen ja näiden vaatimiin tilapäisiin liikennejärjestelyihin. Yleistä aluetta vuokrataan esimerkiksi ravintoloiden terasseja ja erilaisia kioskeja varten. Rakennusvirasto huolehtii myös siirtolapuutarha-, kesämaja- ja viljelyspalsta-alueiden vuokrauksesta.

Rakennusvirasto vastaa kadun kunnossapitovelvoitteiden noudattamisen ja yleisten alueiden luvattoman maankäytön valvonnasta. Lisäksi rakennusvirasto antaa tonttikorkeusilmoituksia.

Liikuntavirasto, pelastuslaitos, HSY ja Helen toimivat liikuntatilojen, pelastusasemien, vesihuollon infran ja energiahuollon infran isäntinä. Metro- ja raitioliikennöinnin tilaaja on HSL ja tuottaja HKL.

4 Keskeiset virasto- ja rootelirajat leikkaavat prosessit

Pääprosessien perusteella keskeiset leikkaavat prosessit pelkistyvät infraprosessiin ja taloprosessiin.

4.1 Infraprosessi

Infrahankkeiden eli katujen ja puistojen sekä muiden yleisten alueiden rakentamis- ja ylläpitoprosessiin keskeisimmät toimijat ovat kiinteistö-, kaupunkisuunnittelu- ja rakennusvirasto, kaupunginkanslia sekä Stara. Prosessikaavio on liitteenä 5.

Kiinteistövirasto vastaa tarvittavan maan hankinnasta ja omistamisesta. Tarpeista kiinteistövirasto käy jatkuvaa vuoropuhelua kaavoituksesta vastaavan kaupunkisuunnitteluviraston ja alueprojekteja johtavan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto vastaa alueprojektien ja täydennysrakentamisen johtamisesta, asuntotuotannon ohjelmoinnista, sekä osallistuu yleis- ja asemakaavoitusprosessiin ja alueprojektien osalta talousarvioehdotuksen valmisteluun. Toteutusvaiheessa talous- ja suunnitteluosasto on mukana infran suunnittelu- ja rakennusvaiheen ohjelmoinnissa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto vastaa kaavoituksesta. Yleiskaava ja osayleiskaava täsmennetään asemakaavaksi, jonka yhteydessä tehdään liikennesuunnittelu. Liikennesuunnittelua tehdään paljon myös ilman, että kaavoihin tehdään muutoksia. Kiinteistöviraston kaupunkimitausosasto vastaa kaavan tulkinnasta ja merkitsemisestä maastoon ja luovuttaa alueet infran rakentamiseen.

Rakennusviraston arkkitehtuuriosasto laatii asemakaavan perusteella katujen ja viheralueiden alueelliset tarveselvitykset. Suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta vastaa katu- ja puisto-osasto. Suunnittelu teetetään yksityisillä palveluntuottajilla. Rakentaminen tilataan joko suoraan Staralta tai rakennuttamispalveluna HKR-Rakennuttajalta, joka kilpailuttaa toteutuksen. Ylläpito tilataan joko suoraan Staralta tai kilpailutettuna urakkana yksityiseltä palveluntuottajalta. Rakentamistöistä yksityiset palveluntuottajat hoitavat lähes puolet ja ylläpitotöistä noin viidenneksen.

Kadulla tehtäviin rakennustöihin osallistuvat myös muut hallintokunnat, koska suurin osa kunnallisteknisistä verkostoista (vesihuolto, kaapelit, kaukolämpö ja –jäähdytys) sekä raitiotiekiskot sijoittuvat katualueelle. Yhteistyötä kadulla tehtävissä suunnittelu- ja rakennushankkeissa koordinoidaan YKT-prosessin (yhteinen kunnallistekninen työmaa) avulla.

Valmiit kadut, puistot ja muut yleiset alueet kiinteistövirasto vuokraa rakennusvirastolle.

Rakennusvirasto vastaa katu- ja viheralueiden käytöstä ja käytön valvonnasta (sijoitus- ja käyttöluvut sekä pysäköinninvalvonta), joiden järjestämisessä keskeinen yhteistyökumppani on kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto.

4.2 Taloprosessi

Taloprosessissa on erotettavissa kaksi osittain erillistä osaprosessia: asunnot ja toimitilat. Keskeisimmät toimijat ovat kiinteistö-, kaupunkisuunnittelu- ja rakennusvirasto, asuntotuotantotoimisto, kaupunginkanslia sekä Stara. Rakennusvalvontavirasto osallistuu rakentamisprosessiin lupaviranomaisena muidenkin kuin kaupungin hankkeiden osalla. Lupaprosessin yhteydessä voidaan kuulla muita asiantuntijaviranomaisia kuten kaupunkisuunnitteluvirastoa, pelastuslaitosta, ympäristökeskusta ja kaupunginmuseota. Prosessikaavio on liitteenä 6.

Kiinteistövirasto vastaa maan hankinnasta, omistamisesta, luovuttamisesta ja maankäytösopimusten valmistelusta. Kaupunkisuunnitteluviraston vastuulla olevassa kaavoituksessa otetaan huomioon kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolla laadittu, kaupunginvaltuuston hyväksymä AM-ohjelma sekä aluerakentamisprojekteissa ohjelmoitava asuntotuotanto ja toimitilojen rakentaminen. Kiinteistövirasto vuokraa muodostetut tontit asunto- ja toimitilatuotantoon.

Kaupungin asuntojen rakennuttamisesta vastaa asuntotuotantotoimisto. Rakennusten suunnittelun ja rakentamistyöt tekevät yksityiset palveluntuottajat tarjouskilpailun perusteella.

Helsingin kaupungin Asunnot Oy (Heka) ja muut kaupungin kiinteistöyhtiöt omistavat ja ylläpitävät pääosan kaupungin asunnoista. Kiinteistöviraston tilakeskus omistaa jonkin verran pääasiassa hallintokuntien käytössä olevaa asuntokantaa. Yhtiöt tilaavat ylläpitoon ja peruskorjauksiin liittyvät rakennuttamistehtävät ATT:lta tai yksityisiltä rakennuttajakonsulteilta. Pieniä korjaustoimenpiteitä ne teettävät myös itse. Asunnonvälityksestä vastaa kiinteistövirasto.

Toimitilojen uudisrakentamisesta ja peruskorjauksista sekä ylläpidosta vastaa pääosin kiinteistöviraston tilakeskus. Peruskorjausten ja ylläpidon osuus on taloudellisesti huomattavasti uudisrakentamista suurempi (3:1). Käyttäjähallintokunnat osallistuvat tilojen suunnitteluun ja peruskorjausten ohjelmointiin. Pelastuslaitos, Liikuntavirasto, HKL ja Helen rakennuttavat omistamansa rakennukset joko itse tai käyttäen rakennuttajana joko HKR-Rakennuttajaa tai yksityisiä rakennuttajakonsultteja.

Tilakeskus tilaa rakentamista suoraan Staralta tai käyttää rakennuttajana HKR-Rakennuttajaa ja yksityisiä rakennuttajakonsultteja. Toimitilo-

Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitystyöryhmä

jen suunnittelua ja mittauspalveluja tilakeskus ostaa rakennusviraston arkkitehtuuriosastolta. Tilakeskus siirtyy toimimaan vuoden 2014 alusta käynnistyvissä rakennushankkeissa tilaajana eli rakennushankkeeseen ryhtyvänä, joka tekee sopimukset rakennuttajakonsulttien, suunnittelijoiden ja urakoitsijoiden kanssa. Rakennusten ylläpitopalveluja tilakeskus ostaa Palmialta ja yksityisiltä palveluntuottajilta.

HKR-Rakennuttaja tilaa suunnittelutyöt yksityisiltä suunnittelukonsulteilta ja joissakin tapauksissa rakennusviraston arkkitehtuuriosastolta. Rakentamistyöt HKR-Rakennuttaja tilaa kilpailuttamalla yksityisiltä urakoitsijoilta.

Lisäksi HKR-Rakennuttajan tarjoamia asiantuntijapalveluita ovat sisäilma- ja kosteusvaurioselvitykset, energia-asiantuntemus ja -tutkimukset, elinkaari- ja ympäristövaikutuslaskenta sekä tarveselvitykset ja hanke-suunnittelu.

5 Prosesseissa havaittuja leikkauspintoja, haasteita ja kehittämiskohteita

Työryhmä on tunnistanut erityyppisiä yhteisten prosessien haasteita ja kehittämiskohteita.

Ensimmäinen liittyy prosessien läpimenoaikojen lyhentämiseen ja peräkkäisten työvaiheiden yhteensovittamiseen. Eteneminen pysähtyy, kun edellinen toimija saa oman osuutensa valmiiksi, mutta seuraava toimija ei pääse käynnistämään omaa osuuttaan välittömästi. Esimerkiksi asemakaavan toteutussuunnittelu ja siihen liittyvä vuorovaikutusmenettely käynnistyy uudestaan toteutussuunnitteluvaiheessa asemakaavan vahvistumisen jälkeen riippumatta yhteistyöstä kaavoitusvaiheessa. Jo osa-yleiskaavan kaavasunnitteluvaiheessa on oltava käytettävissä ja hyödynnettävä riittäviä pohjatutkimustietoja, jotta suunniteltavista kaavoista saadaan sekä taloudellisesti että muutoin toteutuskelpoisia eikä päädytä tarpeettoman kalliisiin ratkaisuihin. Esirakentaminen tulisi saada valmiiksi ennen kuin kaava alueelle valmistuu, jotta rakentaminen voidaan aloittaa välittömästi kaavan valmistuttua. Riittävän ajoissa aloitetut toimenpiteet mahdollistavat myös halvempien esirakentamistapojen käytön. Kunnallistekniikan aikatauluttaminen pitäisi synkronoida asuinhankeiden aikataulujen kanssa.

Toinen haaste liittyy valmistelun ja päätöksenteon päällekkäisyyksiin. Samaan kokonaisprosessiin liittyviä asioita valmistellaan eri virastoissa ja päätetään eri lautakunnissa prosessin eri vaiheissa. Rooteli- ja virastorajat leikkaavien prosessien kuvaus voi olla puutteellinen, prosessinomistajaa ei ole nimetty ja prosessien kokonaisvaltainen johtaminen puuttuu. Tämä näkyy erityisesti liikennesuunnittelussa.

Liikennesuunnitelmien ja katusuunnitelmien valmisteluprosessit ja päätöksenteko eivät kohtaa. Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää liikennesuunnitelmista, jotka toimivat katusuunnittelun lähtökohtana. Yleisten töiden lautakunta päättää katusuunnitelmista ja ko. päätöksentekovaiheessa nousee esiin liikennesuunnitteluvaiheen suunnitteluratkaisuja koskevia asioita. Lisäksi molemmilla lautakunnilla on oma roolinsa katuinvestointien ja liikennejärjestelyinvestointien ohjelmoinnissa. Sama virastorajat ylittävä ongelma korostuu myös talousarvioehdotuksen laadinnassa. Talousarvioehdotuksen tekee yleisten töiden lautakunta, mutta ehdotuksen liikennejärjestelyiden toteutuksesta laatii kaupunkisuunnittelulautakunta.

Katutilan mitoitusta kaavoituksessa määrittää osaltaan käytössä olevan nykyisen kunnossapitokaluston leveys. Nykyinen leveä kunnossapitokalusto johtaa tehottomaan tai toiminnallisesti huonoon tilankäyttöön. Hallintokuntien budjettien käsittely toisistaan erillisinä kokonaisuuksina on johtanut siihen, että erillisen kapeamman kaluston hankkiminen ei ole taloudellisesti mahdollista, vaikka se olisi kaupungin kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisinta.

Kolmas haastetyyppi liittyy kaupungin kokonaisedun määrittämiseen. Osapuolten pyrkimys omalta kannaltaan parhaaseen lopputulokseen voi olla kokonaisuuden kannalta tehotonta. Esimerkiksi elinkaarikustannuksia kaavoituksesta ylläpitoon ei mietitä kokonaisuutena. Staralta ja yksityisiltä palveluntuottajilta ostetaan samoja teknisen puolen palveluja, eikä oman tuottajan käytön etuja aina tunnisteta. Osapuolet voivat myös asettaa toisilleen vaatimuksia, jotka kasvattavat kokonaiskustannuksia. Esimerkiksi kaupungin omien toimitilojen investointi- ja ylläpito-kustannuksiin sekä vuokriin vaikuttavia valintoja tehdään kaavoituksessa, rakennusvalvonnassa ja kaupungin museon toiminnassa.

Neljäs kehittämiskohde liittyy vastuunjaon terävöittämiseen. Osapuolien työnjaossa voi olla epäselvyyksiä, sitä ei ole sovittu lainkaan tai sovitun työnjaon noudattamisessa on puutteita. Epäselvyydet liittyvät useimmiten ylläpidon rajauksiin, mutta joskus myös rakentamisvastuisiin. Tapauksia, joissa vastuurajat ovat sopimatta tai käytäntö ei ole sovitun mukaista, ovat mm.

- Raitiotie katualueella, joissa raitiovaunut ja autot liikennöivät samalla alueella (HKL ja HKR)
- Terminaalit ja liityntäpysäköintialueet, esimerkiksi vastuualueet Elielin aukiolla (HKL / HKR)
- Liikenne- ja katusuunnittelun vuorovaikutus
- Lähiliikuntapaikkojen sijainti puistoalueilla (Liikuntavirasto, kiinteistövirasto ja HKR)
- Rakentamattomat tontit, kuuluvat omistajalle, mutta siivousta tekee paikoin myös Stara
- Päiväkotien leikkialueet puistoissa (Varhaiskasvatusvirasto / kiinteistövirasto / HKR)
- Mattolaiturit (HKR / Satama)
- Pelastusreitit puistoalueella (Tilakeskus / ATT / HKR)

Toimitilojen ylläpidossa käyttäjäpalveluita ja rakennuksen ylläpitoa ei ole aina selkeästi erotettu toisistaan. Esimerkiksi kun päiväkotien leikkivälineet eivät kuulu päiväkotiin vaan puistoon, on vastuujaako epäselvä varhaiskasvatusviraston, kiinteistöviraston tilakeskuksen ja rakennusviraston välillä.

Toimitilahankkeissa käyttäjähallintokuntien toiveet linkittyvät prosessiin liian myöhäisessä vaiheessa, jolloin hankkeiden kustannukset kasvavat ja aikataulut venyvät.

6 Johtopäätöksiä

Työryhmä on virasto- ja vastuurakenteen sekä käytettävissä olleiden prosesseja kuvaavien aineistojen perusteella tehnyt seuraavia johtopäätöksiä.

Kaavoituksen, maanhankinnan, tontinmuodostuksen ja -luovutuksen sekä niiden lupaprosessien osalta virasto- ja vastuurakenne on selkeä.

Liikennesuunnitteluprosessin osalta virasto- ja vastuurakenteita tulisi selkeyttää. Asiasta on käynnissä kehittämistyötä, jonka tulokset tulee hyödyntää teknisen puolen jatkoselvityksissä.

Vuoden 2013 aikana Ksv ja HKR ovat keskustelleet liikenne- ja katusuunnitelmia koskevien prosessien kehittämisestä niin, että kumpaakin vaihetta hyödyntävä vuorovaikutus käytäisiin yhdellä kertaa integroituna liikennesuunnitelman laadinnan loppuvaiheeseen ja katusuunnittelun käynnistämisen vaiheeseen.

Rakennuttamisen osalta virasto- ja vastuurakenne on hajautunut ja edellyttää tarkempaa tarkastelua.

Kiinteistöjen omistamisen ja ylläpidon prosesseissa on jatkettava työnjaon selkeyttämistä. Kunnossapitovastuun jakautuminen usealle taholle voi johtaa päällekkäisyyksiin tai osa tehtävistä voi jäädä katvealueelle. Prosessien kehittämisessä voidaan edetä luvussa 5 kuvattujen haasteiden pohjalta.

Teknisen puolen virastojen yhteinen tilahanke toteutuessaan osaltaan edistää edellä kuvattujen prosessien ongelmien ratkaisua hankkeeseen osallistuvien virastojen kesken.

Valtion käynnistämien metropoli- ja kuntajakoselvitysten sekä kuntauudistuksen aikataulut tulee ottaa huomioon teknisen puolen organisaation jatkotarkastelussa. Virastorakennetta ja toimintamalleja uudistettaessa on oltava selvillä, mitkä tehtävät jäävät kaupungin hoidettaviksi ja mitkä tehtävät siirtyvät metropolihallinnolle. Kuntaliitoksen toteutuessa koko kaupungin organisaatio tulee muutoksen kohteeksi. Selvityksistä saadaan lisätietoa keväällä 2014, joten näitä tietoja voidaan hyödyntää esiteltäessä teknisen sektorin uudistamisen aikataulua kaupunginhallitukselle kesäkuussa 2014.

Liitteet

Liite 1 Teknisen puolen vastuurakenne (1.1.2014)

Liite 2 Teknisen puolen virastotason ydinprosessit

Liite 3 Teknisen puolen virastojen ydinprosessit ja suoritteet

Liite 4 Teknisen puolen pääprosessit

Liite 5 Infraprosessi

Liite 6 Asunto- ja toimitilaprosessi

Teknisen puolen virasto- ja vastuurakenteen perusselvitystyöryhmä

Helsingissä 21.1.2014

Marko Karvinen, puheenjohtaja

Outi Karsimus

Pekka Tirkkonen

Hannu Kurki

Mikko Salmela

Ifa Kytösaho

Silja Hyvärinen

Kari Gröndahl

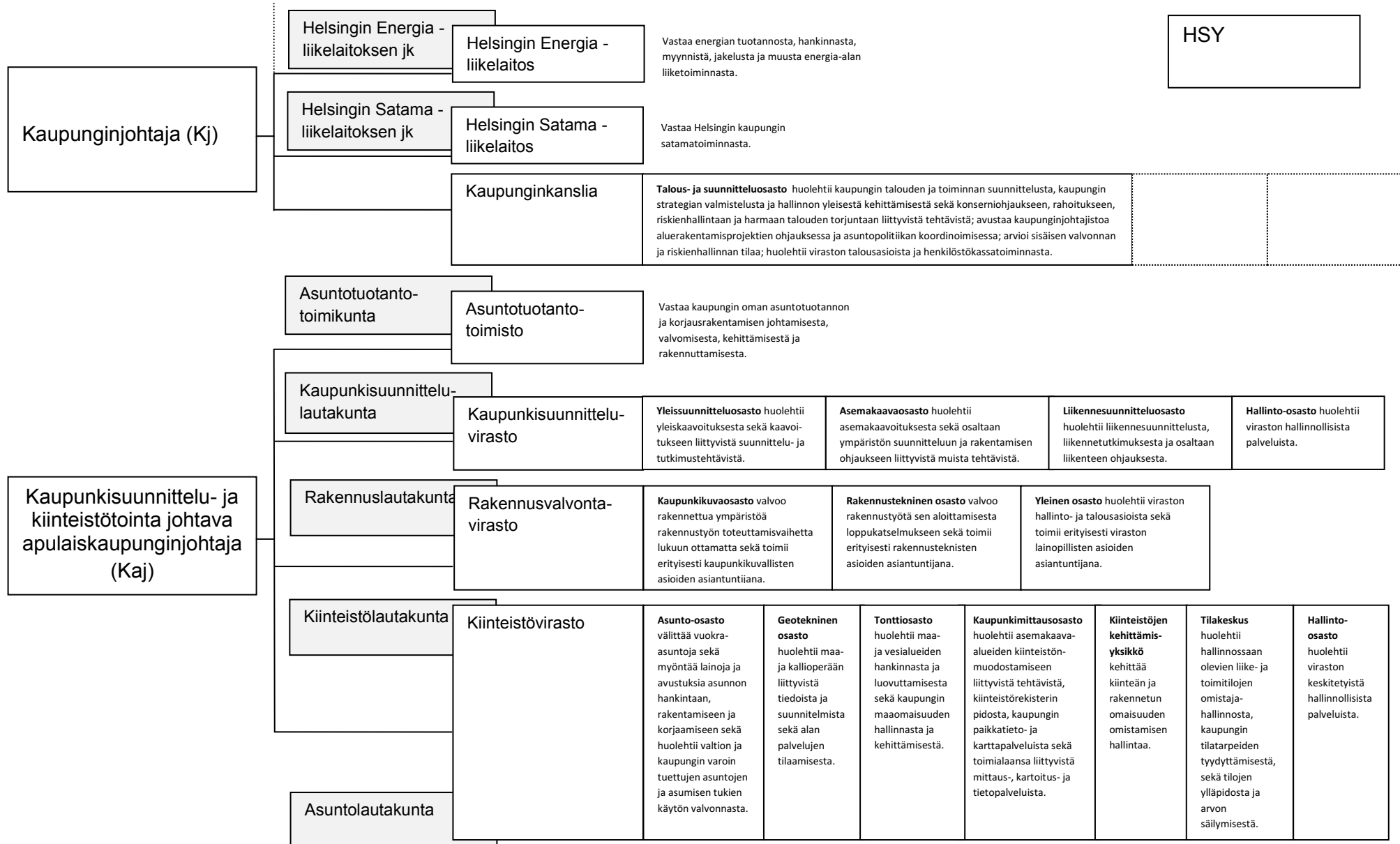
Ilpo Laitinen

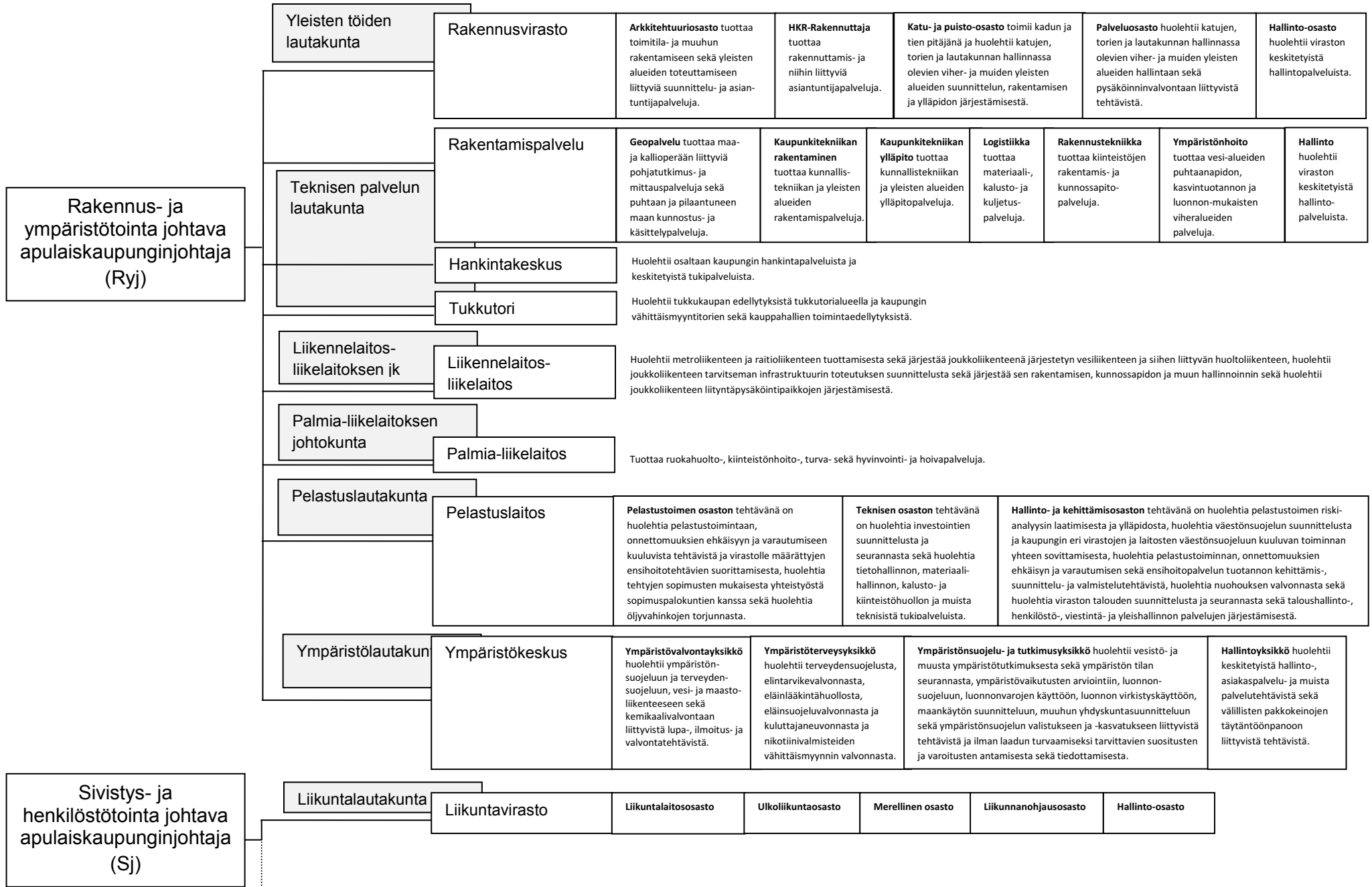
Mauno Rönkkö, sihteeri

Leila Koivulehto, sihteeri

Reijo Järvinen, sihteeri

Teknisen puolen vastuurakenne (1.1.2014)

Teknisen puolen virastotason ydinprosessit

ATT:n ydinprosessit

Ydinprosesseja ovat

- asuntojen rakennuttaminen
- asuntomyynti.

Rakennuttaminen käsittää sekä uudistuotannon että peruskorjauksen. Valvonta ja vastuukorjaukset ovat osa rakennuttamisprosessia.

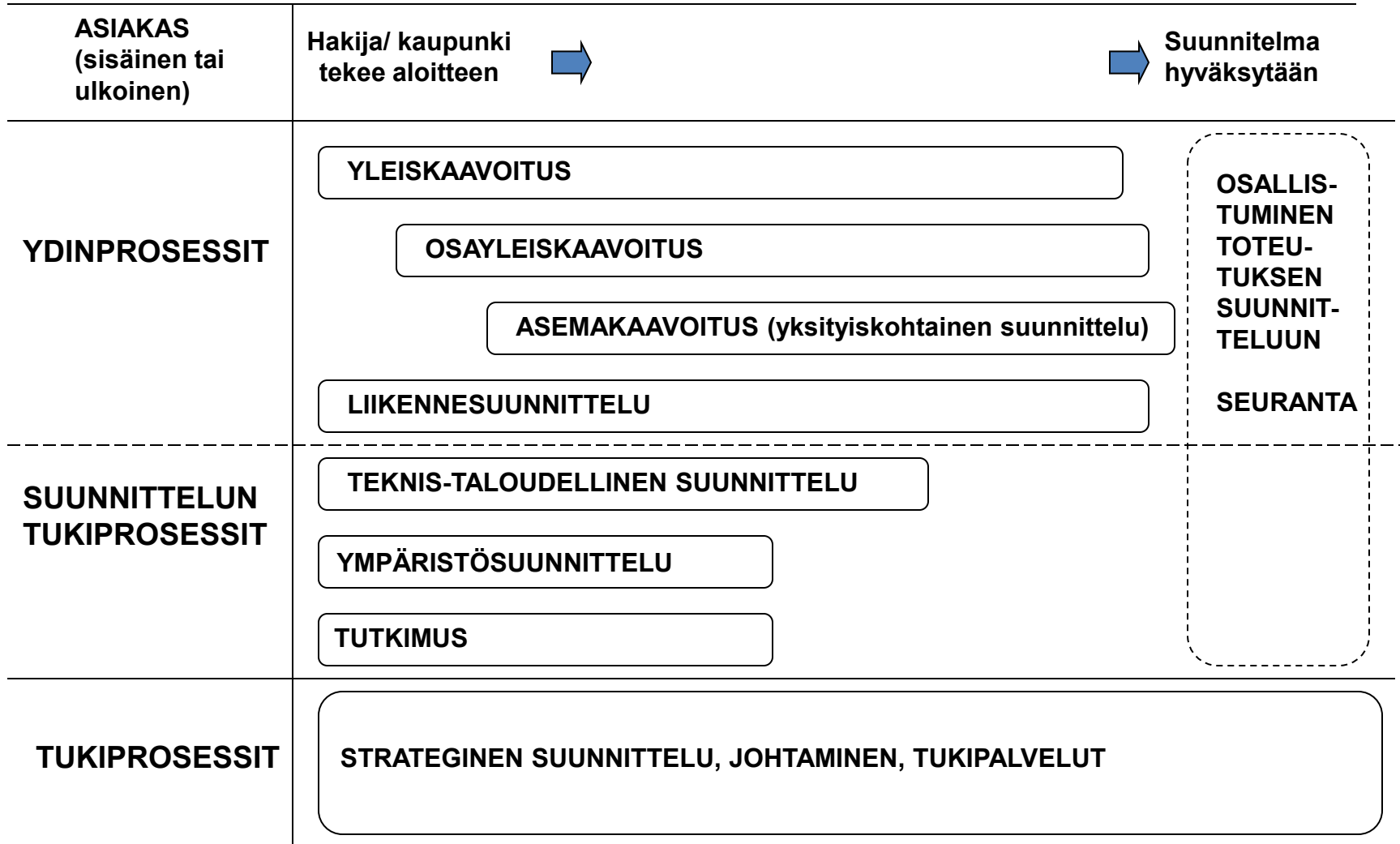
Hankesuunnittelun merkitys korostuu kumppanuuskaavoituksessa sekä muiden hallintokuntien tilojen tuottamisessa.

Tukiprosesseja ovat

- hallinto- ja talous
- kehittäminen, viestintä

VISIO: HELSINKI ON KODIKAS JA ELINVOIMAINEN SUURKAUPUNKI
 • KAUPUNKISUUNNITTELUN OSA-ALUEET
 • MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU
 • LIIKENTEEN SUUNNITTELU

6.3.2003/OKa,
 päiv. 25.10.2013

Rakennusvalvontaviraston ydinprosessit

Lupaprosessi

LUVAN KÄSITTELYVAIHEET

1. Hankesuunnittelu/alustavat luonnokset

Rakennushankkeeseen ryhtynyt (luvan hakija) ja suunnittelija

2. Ennakkokäsittely (ennakkoneuvottelut rakennusvalvonnassa)

Suunnittelija ja lupakäsittelijä

- selvitetään suunnittelijan kelpoisuus
- selvitetään hankkeen lähtökohdat: asemakaavanmukaisuus, kaupunkikuvaan soveltuvuus, poikkeukset, esteettömyys, energiatehokkuus, naapureiden kuuleminen

3. Pääpiirustukset ja lupahakemus

Hakija ja suunnittelija

4. Suunnitelmien ja hakemuksen yksityiskohtainen tarkastaminen

Lupakäsittelijä

5. Lupapäätös

Rakennuslautakunta/rakennusvalvonnan viranhaltija

Rakennustyönaikainen valvonta

Rakennustyön viranomaisvalvonta alkaa yleensä aloituskokouksella. Aloituskokouksessa käydään läpi selvitykset ja toimenpiteet, joilla rakennushankkeeseen ryhtynyt täyttää huolehtimisvelvollisuutensa rakentamisen laadun varmistamiseksi. Rakentamisen määräysten ja luvan mukaisuutta seurataan työmaalla pidettävien katselmuksin. Rakennustyönaikainen viranomaisvalvonta päättyy ennen rakennushankkeen käyttöönottoa pidettävään loppukatselmukseen.

Kiinteistöviraston ydinprosessit

Maa- ja tonttiprosessit

Maa- ja tonttiprosessiin liittyviä tehtäviä ovat Helsingin kaupungin maan hankinta, maan luovutus ja maankäytösopimusten valmistelu, maaperän pilaantumisen hallinta, esirakentamisen- ja kalliorakentamisen asiantuntija ja suunnittelupalvelut, kiinteistöjen rekisteröinti, mittauspalvelut sekä muut näihin liittyvät viranomaistehtävät

Asuntoprosessit

Asunto-osasto huolehtii asumiseen liittyvistä tehtävistä kuten Helsingin kaupungin vuokra- ja palvelussuhdeasuntojen välityksestä ja asumisoikeusasuntojen asukasvalinnoista, erilaisista asumiseen liittyvien lainojen ja avustusten myöntämisestä sekä Hitas-järjestelmän ylläpidosta ja valvonnasta

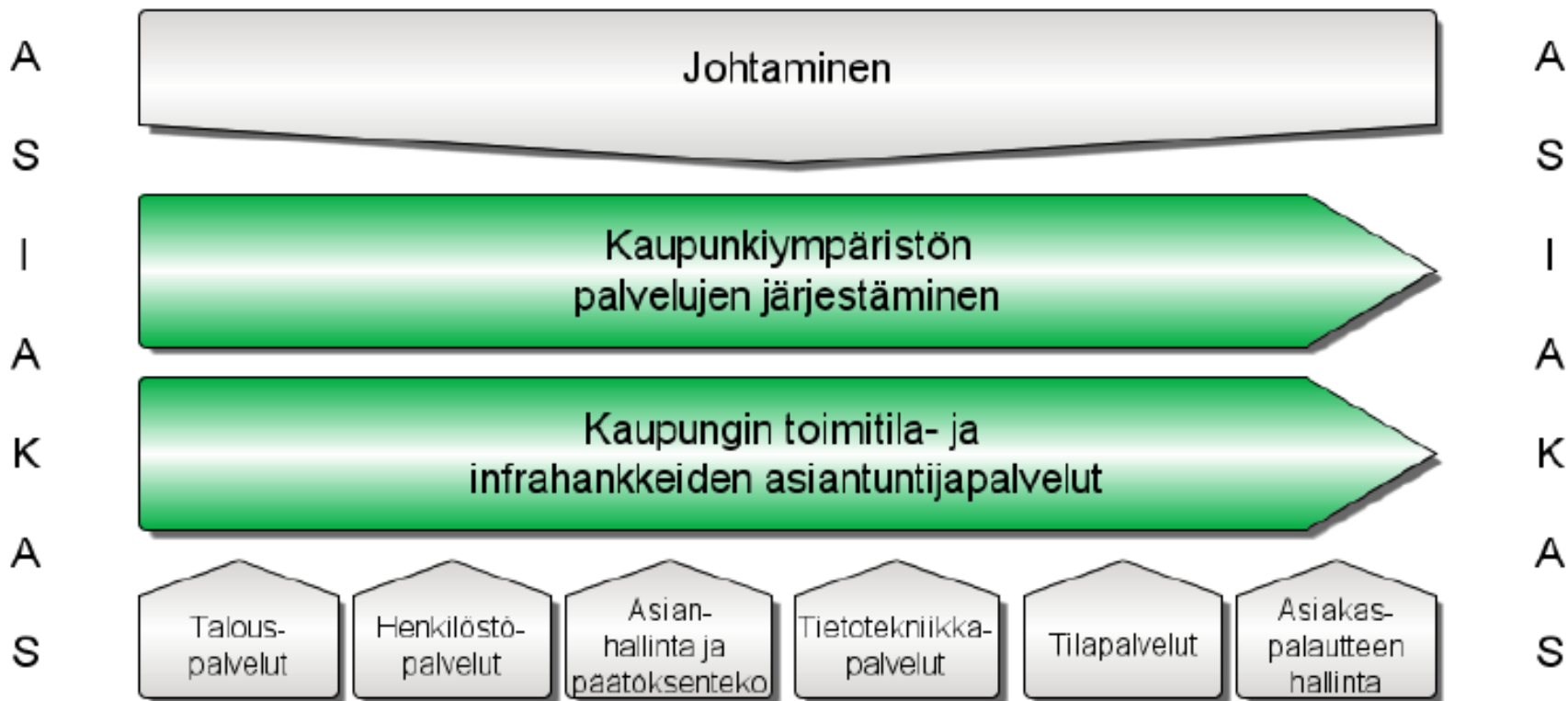
Toimitilaprosessit

Tilakeskuksen tehtävänä on huolehtia Helsingin kaupungin palveluhallintokuntien tilantarpeiden tyydyttämisestä. Tilakeskus hoitaa kaupungin rakennusten omistamiseen ja hallintaan liittyviä tehtäviä ja vastaa kaupungin rakennettujen kiinteistöjen omistajapolitiikan toteuttamisesta

Prosessikartta

Rakennusvirasto

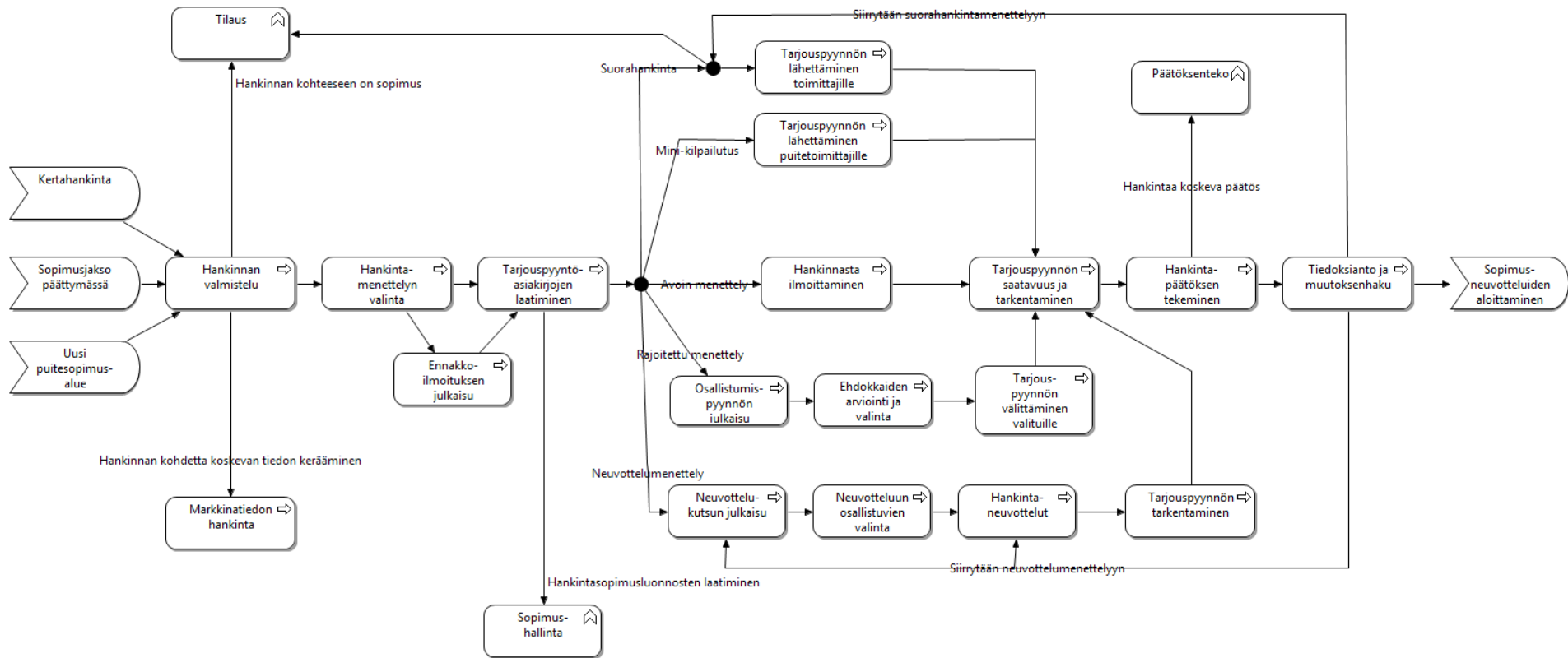

Staran ydinprosessit

- Pohjatutkimus- ja mittauspalveluiden tuottaminen
- Puhtaan ja pilaantuneen maan kunnostus- ja käsittelypalveluiden tuottaminen
- Kunnallistekniikan, yleisten alueiden ja kiinteistöjen rakentaminen
- Kunnallistekniikan, yleisten alueiden ja kiinteistöjen ylläpito
- Logististen palveluiden tuottaminen
- Ympäristöhoitopalveluiden tuottaminen

HANKINTAKESKUS

Kilpailutusprosessi

VIRASTO	YDINPROSESSIT	SUORITE (tilinpäätös 2012)
Asuntotuotantotoimisto	<ul style="list-style-type: none"> • Asuntojen rakennuttaminen • Asuntomyynti 	<p>Valmistunut uudistuotanto oli 787 asuntoa, joiden arvo 159 milj. euroa. Valmistunut peruskorjaustuotanto 595 asuntoa, arvo 43 milj. euroa.</p> <p>Uudistuotannosta 442 asuntoa oli myytävää tuotantoa (Haso ja Hitas), arvo yht. 95 milj. euroa.</p>
Kaupunkisuunnitteluvirasto	<ul style="list-style-type: none"> • Yleiskaavoitus • Asemakaavoitus • Liikennesuunnittelu 	<p>Yleiskaava 1, osayleiskaavoja 7 (valmistelussa).</p> <p>Asemakaavoja 59, joissa kerrosalaa 1 230 000 kem² (uusi asuntokerrosala 387 000, uusi toimitila 126 000, muu kerrosala 717 000).</p> <p>Liikennesuunnitelmia 75 kpl</p>
Rakennusvalvontavirasto	<ul style="list-style-type: none"> • Rakennuslupaprosessi • Rakennustyönaikainen valvonta 	<p>Lupapäätöksiä yhteensä 2 640 kpl, joista rakennuslupia rakennusten rakentamiseksi 539 ja korjaus- ja muutostöiden tekemiseksi 911 kpl. Toimenpidelupia myönnettiin 545 kpl. Erytysuunnitelmia toimitettiin 41 004 ja katselmuksia pidettiin 15 804. Uusia rakennuksia rakennettiin 712 kpl ja niiden tilavuus oli yhteensä 3,23 milj. m³.</p>
Kiinteistövirasto	<ul style="list-style-type: none"> • Maa- ja tonttiprosessit • Asuntoprosessi (asuntojen välitys) • Toimitilaprosessi (kaupungin omistamat toimitilat) 	<p>Luovutettu rakennusoikeus: Asuntorakentaminen 24 805 kem², toimitilarakentaminen 47 100 kem².</p> <p>Ulkoiset maanvuokratulot 153,2 milj. euroa.</p> <p>Maan myynti 52 milj. euroa.</p> <p>Maan hankinta 83,4 milj. euroa.</p> <p>Välitettyjen asuntojen määrä 3 578 kpl.</p> <p>Toimitilat yhteensä 2,9 milj. m², joista 300 000 m² vuokrattu ulkoa.</p> <p>Ylläpidetty toimitilamäärä 1 876 000 m²/90 milj. euroa.</p> <p>Toimitilainvestoinnit 171 milj. euroa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - korjausinvestoinnit 128 milj. euroa (2012) - uudisrakentaminen 43 milj. euroa (2012) - poistot toimitiloista 155 milj. euroa - menot toimitiloista 208 milj. euroa

Rakennusvirasto	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupunkiympäristön palvelujen järjestäminen • Kaupungin toimitila- ja infrahankkeiden asiantuntijapalvelut 	<p>Katusuunnitelmia 90 kpl, puistosuunnitelmia 21 kpl. Katuja rakennettu ja peruskorjattu 12,9 ha. Puistoja rakennettu ja peruskorjattu 28,4 ha. Siltoja rakennettu ja peruskorjattu 7 kpl. Rakentamiseen ja peruskorjaukseen käytetty 71,3 milj. euroa.</p> <p>Ylläpidettävää katualuetta 2 066 ha ja puisto- ja viheraluetta 7 023 ha, siltoja 315 885 m². Katujen ja puistojen ylläpitoon käytetty yhteensä 76,6 milj. euroa.</p> <p>Pysäköintivirhemaksukehotuksia annettu 210 764 kpl. Kaivu-, käyttö- ja sijoituslupia myönnetty 13 671 kpl. Esirakentamisen käytetty yhteensä 32,5 milj. euroa. Rakennuksia rakennettu ja peruskorjattu 105 687 brm², käytetty yhteensä 117,2 milj. euroa.</p> <p>Arkkitehtuoriosastolta tilattuja suunnittelutehtäviä 318 kpl yhteensä 2,3 milj. eurolla.</p>
Rakentamispalvelu, Stara	<ul style="list-style-type: none"> • pohjatutkimus- ja mittauspalveluiden tuottaminen • puhtaan ja pilaantuneen maan kunnostus- ja käsittelypalveluiden tuottaminen • kunnallistekniikan, yleisten alueiden ja kiinteistöjen rakentaminen • kunnallistekniikan, yleisten alueiden ja kiinteistöjen ylläpito • logististen palvelujen tuottaminen • ympäristöhoitopalveluiden tuottaminen 	<p>Maa- ja kalliotutkimusprojektit 210, maatutkimusnäytteet 2383, suunnittelu- ja työmaamittausprojektit 675 kpl. Vuosaaren vanhalle kaatopaikalle maamassoja 216 000 tn</p> <p>Rakennettu katu- ja puistoala noin 45 ha, vesi- ja viemäriputket 19,2 km. Liikevaihto noin 71 milj. euroa.</p> <p>Korjaamon, kuljetuksen, materiaalipalvelun ja vuokraamon liikevaihto yhteensä 30,2 milj. euroa.</p> <p>Luonnonsuojelualueiden ylläpito ja peruskunnostus, 43 suojelualuetta, 439 ha. Metsien hoitotyöt 515 ha. Peltojen ja niittyjen hoito, noin 500 ha. Saariston jätehuollon jättemäärä noin 225 tonnia. Kausikasvituotanto 212 000 kpl, puidenhoito noin 200 kpl.</p>

Hankintakeskuksen hoitamat kilpailutukset liittyvät virastojen yhteishankintoihin. Teknisen puolen virastot hoitavat omien hankintojensa kilpailutukset pääosin itse.

Teknisen puolen pääprosessit

Kaupungin strategia, talousarvio, investointiohjelma ja AM-ohjelma (Kanslia)

Yleiskaavoitus (Ksv)

Maanhankinta (Kv)

Maan omistaminen (Kv)

Asemakaavoitus (Ksv)

Aluerakentamis- ja täydennysrakentamisprosessin koordinointi (Kanslia)

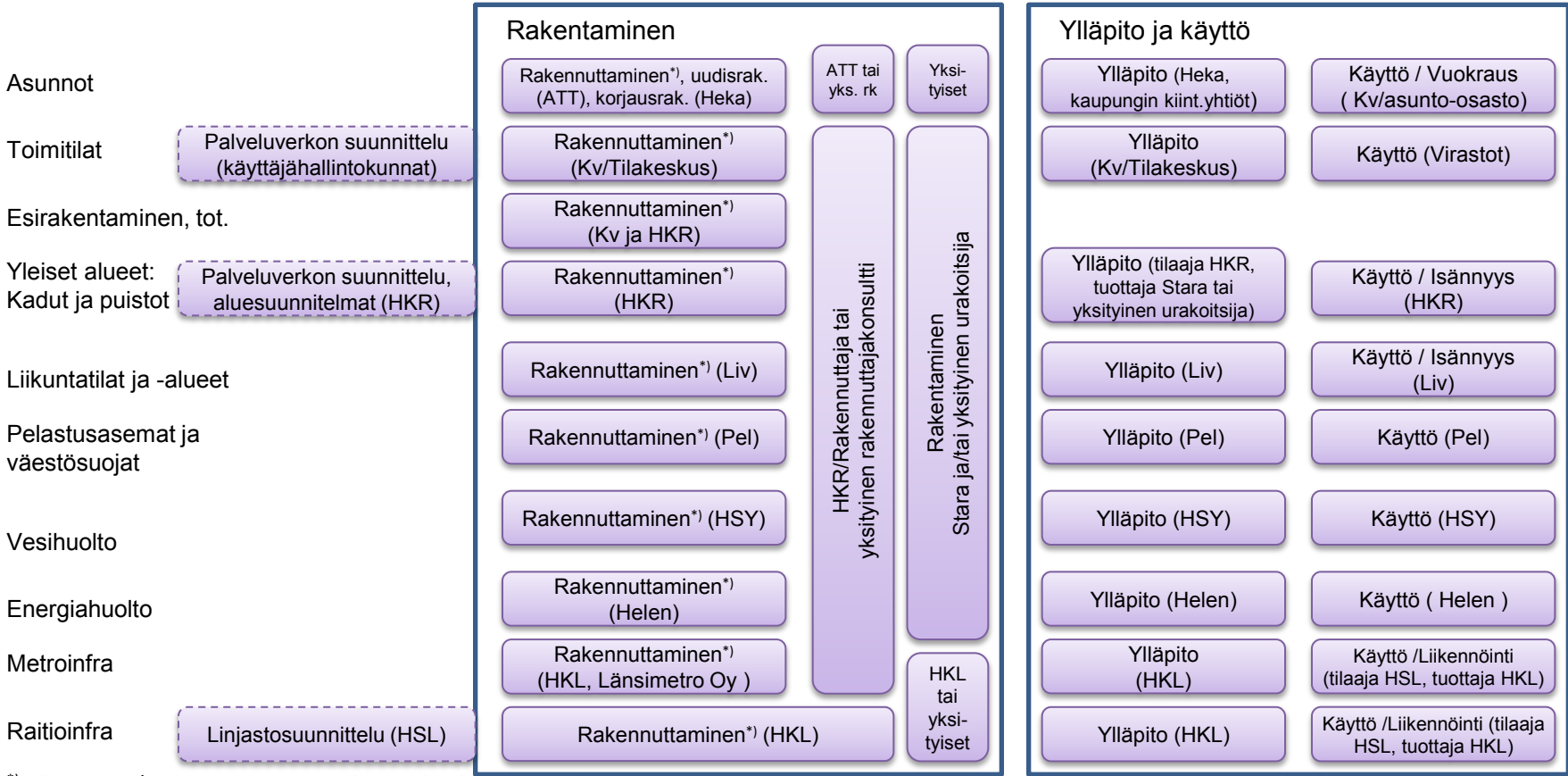
Liikennesuunnittelu (Ksv)

Tontinmuodostus (Kv)

Tontinluovutus (Kv)

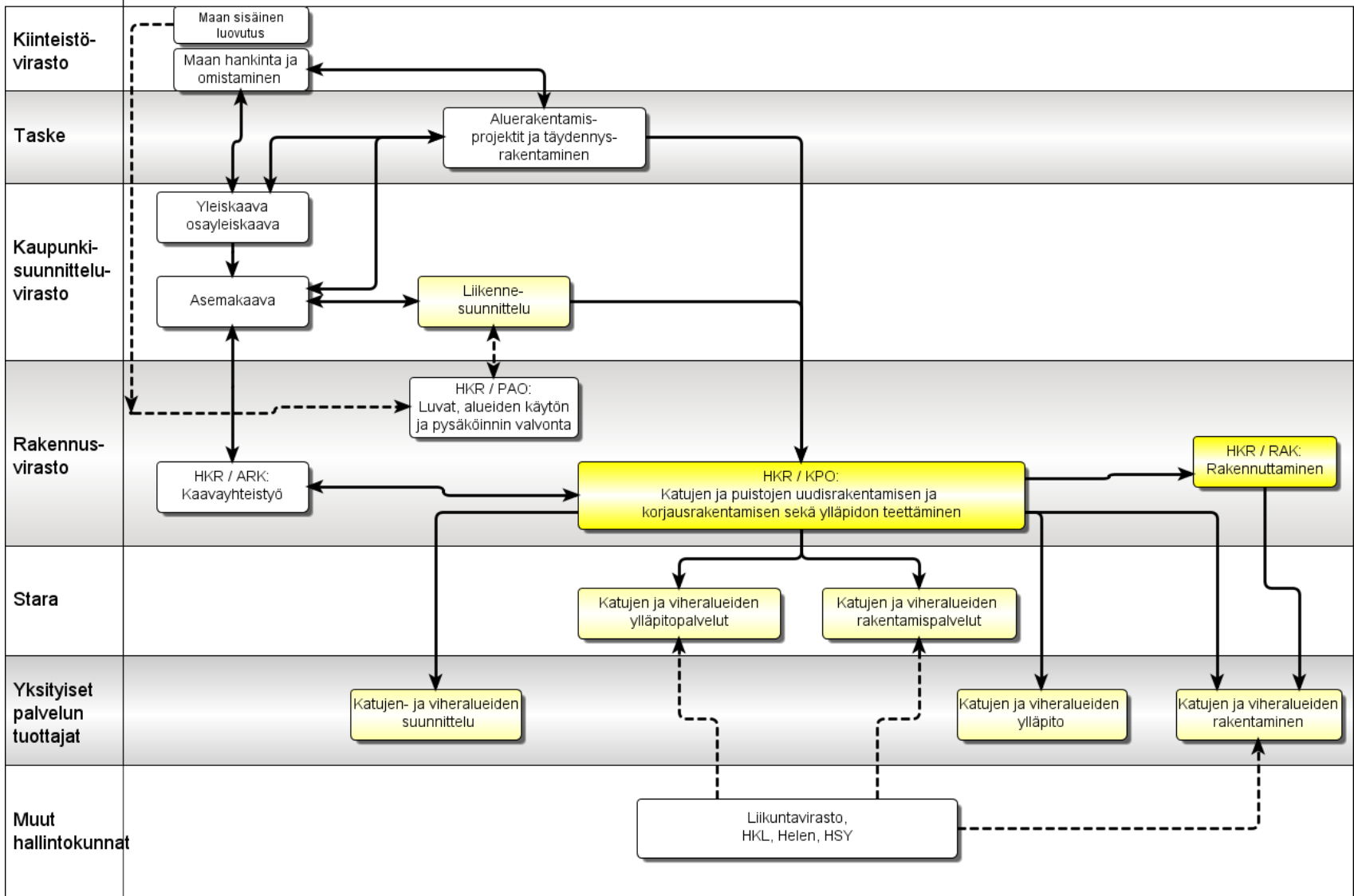
Esirakentaminen, suunn. (Ksv, HKR, Kv)

Lupaprosessi, rakennustyön aikainen valvonta, jatkuva valvonta (Rakvv)

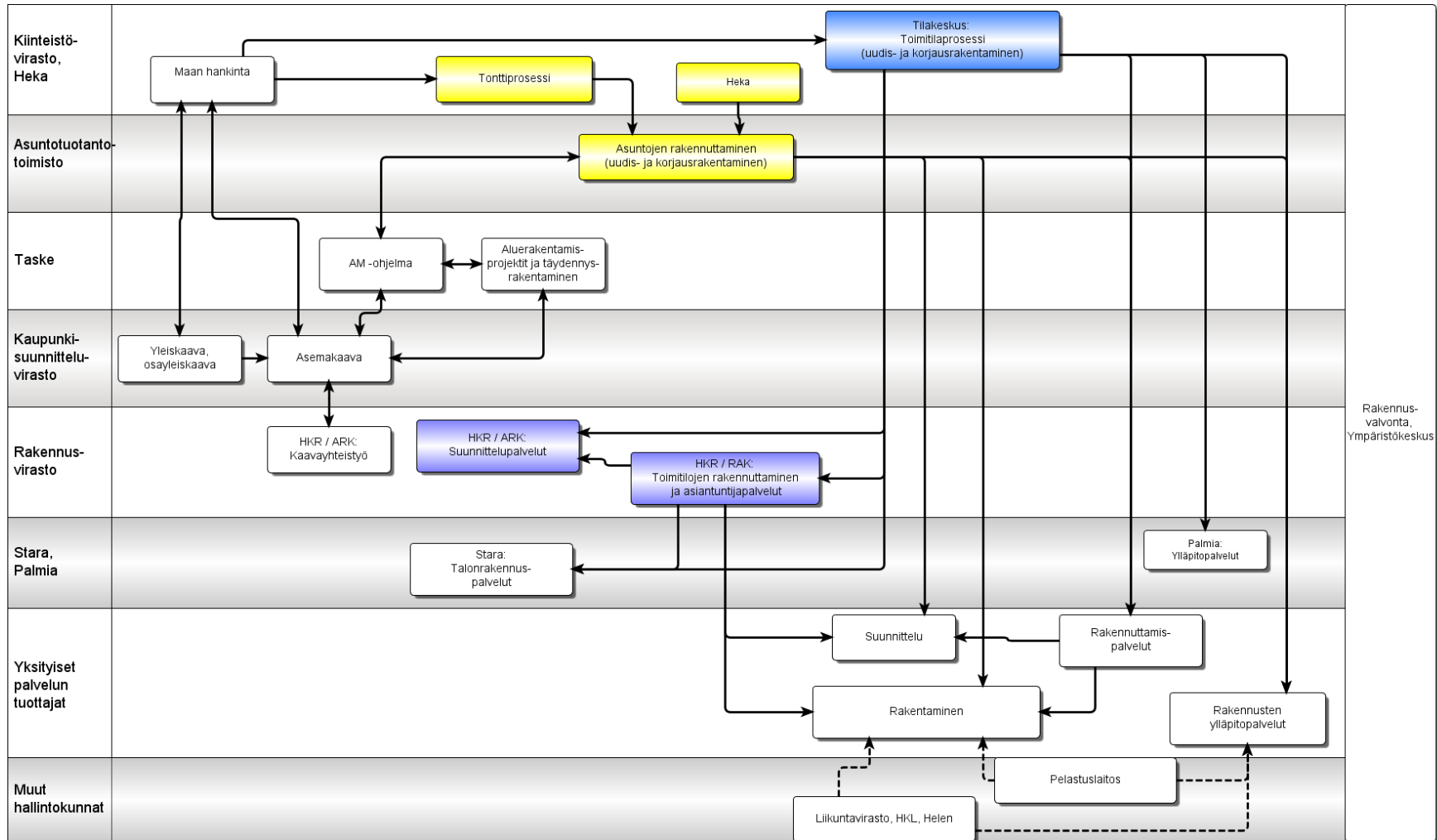
*) Tilaaminen / Rakennuttaminen, rakennushankkeeseen ryhtyvä

Infraprosessi

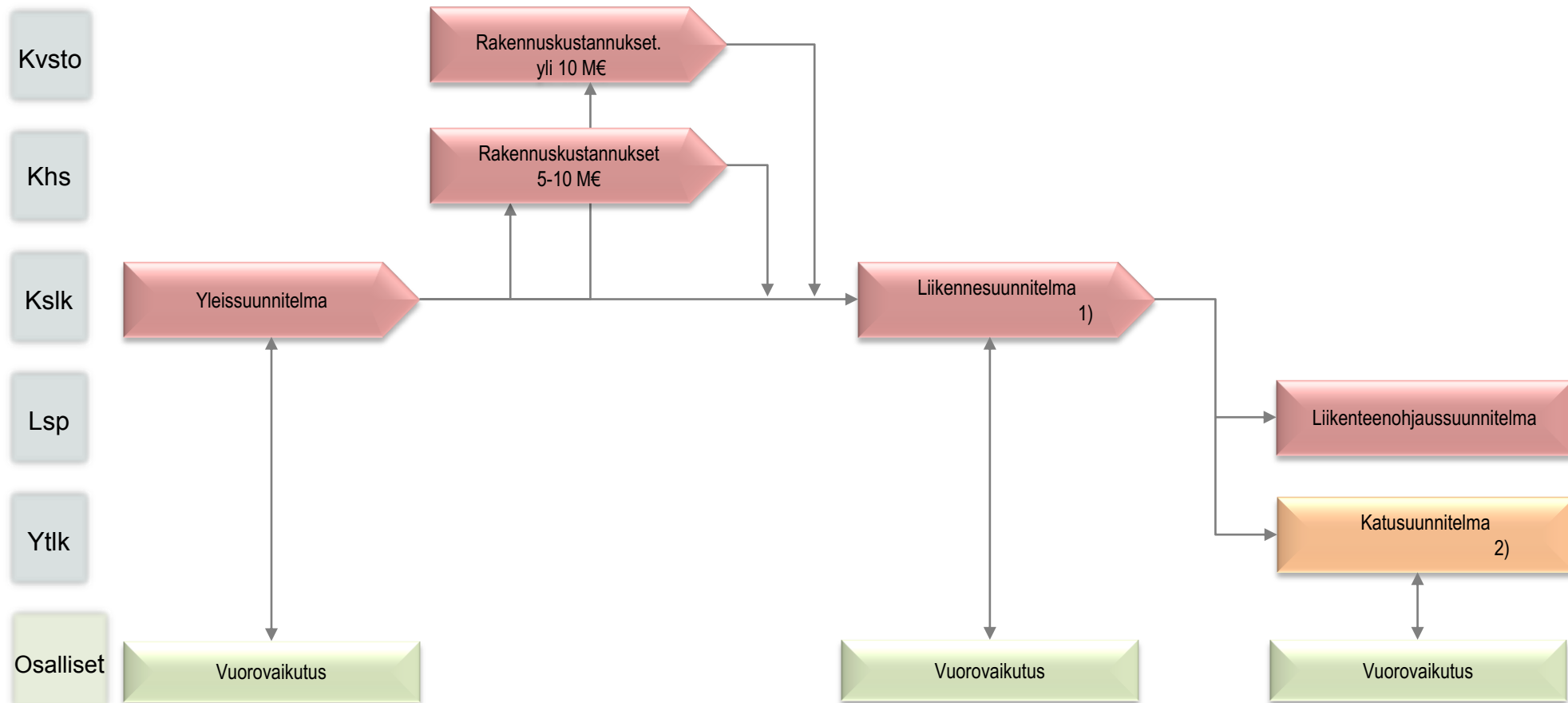

Asunto- ja toimitilaprosessi

Liite 6

Liikennesuunnitelman eteneminen päätöksenteossa, VE1- nykytila

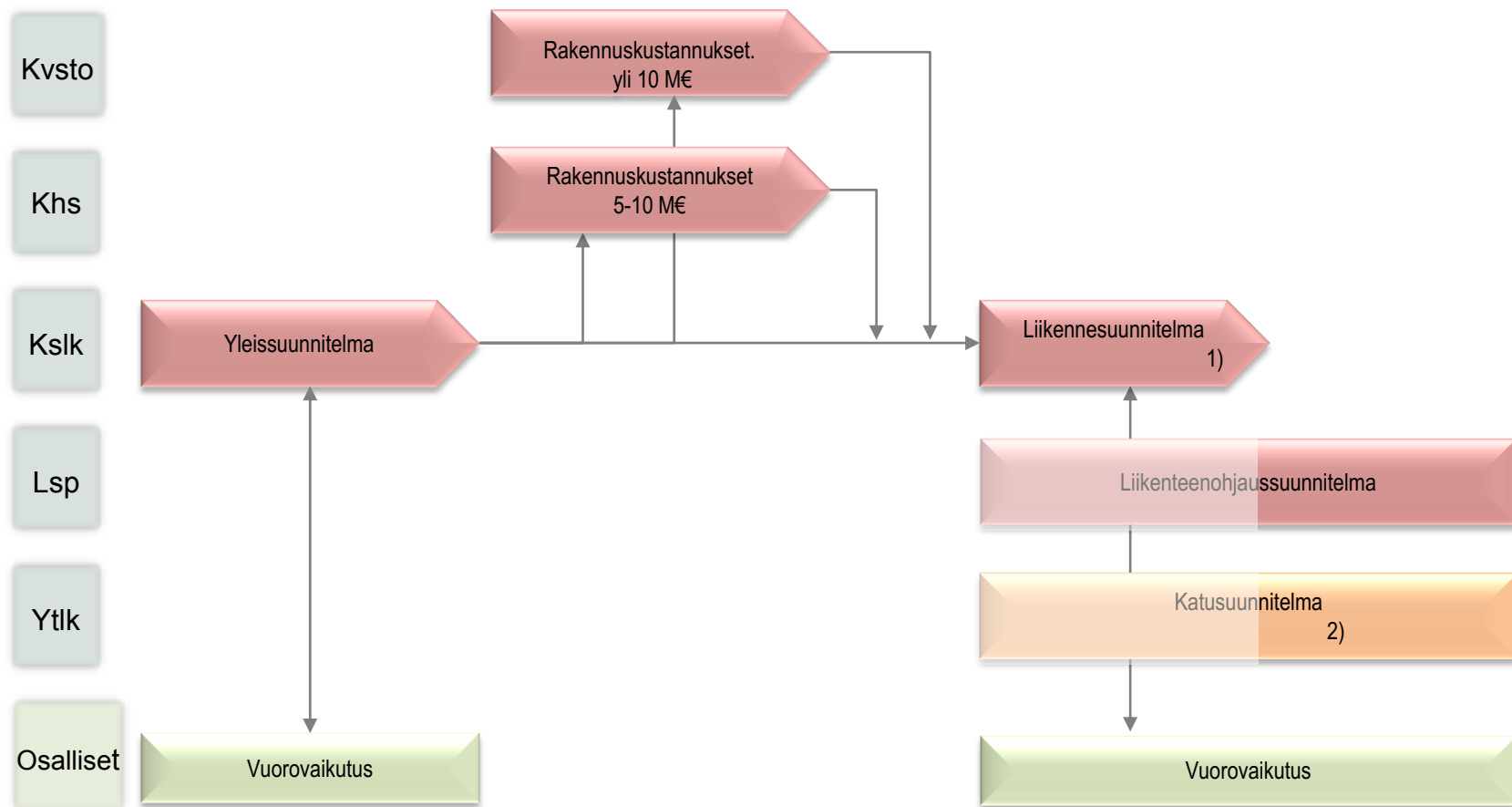

1) Kslk päättää liikennejärjestelyperiaatteista ja liikennejärjestelystä lukuun ottamatta periaatteellisesti merkittäviä asioita

2) Ytlk hyväksyy katusuunnitelman ottaen huomioon, mitä liikennejärjestelyperiaatteiden ja liikennejärjestelyjen hyväksymisestä on erikseen säädetty

Alustava luonnos liikenne- ja katusuunnittelun etenemisestä päätöksenteossa, VE2

1) Kslk päättää liikennejärjestelyperiaatteista ja liikennejärjestelyistä lukuun ottamatta periaatteellisesti merkittäviä asioita

2) Ytlk hyväksyy katusuunnitelman ottaen huomioon, mitä liikennejärjestelyperiaatteiden ja liikennejärjestelyjen hyväksymisestä on erikseen säädetty

KSV/L-os

HKR/KPO

RAKENNUSHANKKEESEEN RYHTYVÄT TAHOT, HENKILÖSTÖMÄÄRÄ JA RAKENTAMISEN VOLYYMI

	Rakennushankkeeseen ryhtyvä taho	Henkilöstömäärä (vakainainen henkilöstö 31.12.2012) (rakennushankkeeseen ryhtyvä yksikkö lihavoituna)	Rakentamisen volyyymi milj. euroa (tilinpäätös 2012)
Asunnot			
• uudisrakentaminen	ATT	ATT yhteensä 58 henkilöä - Rakennuttamisyksikkö - Hallinto- ja talousyksikkö - Hankesuunnittelu - Kehittäminen	Valmistunut uudistuotanto 787 asuntoa, joiden arvo 159 milj. euroa.
• korjausrakentaminen	Heka	Heka yhteensä 8 henkilöä, alueyhtiöt 588 henkilöä.	Valmistunut peruskorjaustuotanto 595 asuntoa, arvo 43 milj. euroa.
Toimitilat	Kiinteistövirasto	Kiinteistövirasto yhteensä 461 henkilöä - Tilakeskus 198 henkilöä: investoinnit (40), kiinteistöt (104) ylläpito ja pienet korjausinvestoinnit, asiakkuudet (31) ja hallinto (23) - Tonttiosasto 41 henkilöä - Asunto-osasto 37 henkilöä - Kaupunkimittaus 125 henkilöä - Geotekninen osasto 32 henkilöä - Kiinteistöjen kehittäminen 4 henkilöä - Hallinto-osasto 24 henkilöä	Toimitilainvestoinnit yhteensä 171 milj. euroa - Toimitilojen korjausinvestoinnit 128 milj. euroa - Toimitilojen uudisrakentaminen 43 milj. euroa - Esirakentaminen 13,8 milj. euroa
Esirakentaminen, tot.	Kiinteistövirasto Rakennusvirasto	henkilöstömäärä sisältyy kiinteistöviraston ja rakennusviraston tietoihin	tiedot sisältyvät kiinteistöviraston ja rakennusviraston tietoihin
Yleiset alueet: kadut ja puistot	Rakennusvirasto	Rakennusvirasto yhteensä 440 henkilöä - Katu- ja puisto-osasto 74 henkilöä: investointitoimisto (34), ylläpitotoimisto (26), ohjelmointitoimisto (14) - HKR-Rakennuttaja 104 henkilöä: sekä tila- että infrahankkeiden rakennuttamispalvelut sekä asiantuntijapalvelut - Arkkitehtuuriosasto 62 henkilöä: yleisten alueiden pitkäjähtäimen suunnittelu (20), tilahankkeiden suunnittelu- ja asiantuntijapalvelut (42). - Palveluosasto 138 henkilöä: yleisten alueiden käyttö, pysäköinninvalvonta, asiakaspalvelu - Hallinto-osasto 62 henkilöä: keskitetyt hallinto-palvelut	Investoinnit yhteensä 107 milj. euroa - Katujen rakentaminen ja peruskorjaus 64 milj. euroa - Puistojen rakentaminen ja peruskorjaus 7 milj. euroa - Lähiörahastohankkeet 3 milj. euroa - Esirakentaminen 33 milj. euroa

Liikuntatilat ja -alueet	Liikuntavirasto	Liikuntavirasto yhteensä 440 henkilöä <ul style="list-style-type: none"> - Kehittämisyksikkö 25 henkilöä: sisältää tekninen yksikkö (17) - Liikuntalaitososasto 167 henkilöä - Liikuntaohjausosasto 36 henkilöä - Ulkoliikuntaosasto 148 henkilöä - Merellinen osasto 38 henkilöä - Hallinto-osasto 26 henkilöä 	Investoinnit yhteensä 14 milj. euroa <ul style="list-style-type: none"> - Uudisrakennukset 6 milj. euroa - Perusparannustyöt 8 milj. euroa
Pelastusasemat ja väestönsuojat	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos yhteensä 659 henkilöä <ul style="list-style-type: none"> - Pelastustoimen osasto - Hallinto- ja kehittämisosasto - Tekninen osasto, sisältää 1 henkilö rakennuttamistehtävissä 	Investoinnit yhteensä 13 milj. euroa <ul style="list-style-type: none"> - Pelastustoimen uudisrakennushankkeet 0,1 milj euroa, - Pelastustoimen korjaushankkeet 6,7 milj. euroa - Väestönsuojien korjaushankkeet 6,2 milj. euroa
Raitioinfra ja metroinfra (ei sisällä Länsimetro Oyn tietoja)	HKL	HKL-konserni yhteensä 1023 henkilöä HKL-liikelaitos: <ul style="list-style-type: none"> - HKL-Infrapalvelut 87 henkilöä - Hallinto- ja talousyksikkö 57 henkilöä Tuotanto: <ul style="list-style-type: none"> - HKL-Raitiliikenne 615 henkilöä - HKL-Metroliikenne 264 henkilöä 	Investoinnit yhteensä 76,6 milj. euroa <ul style="list-style-type: none"> - Infrainvestoinnit 66,8 milj. euroa - Kalustoinvestoinnit 9,8 milj euroa